

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Analýza příjmů a výdajů neziskové organizace

Analysis of income and expenditure of non-profit institution

Bc. Petra Nováková

Plzeň 2013

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra NOVÁKOVÁ**
Osobní číslo: **K10N0122P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Analýza příjmů a výdajů neziskové organizace**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

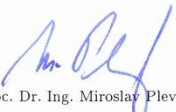
1. Vymezte pojem neziskové organizace, jejich členění, hospodaření a finanční zdroje.
2. Charakterizujte zvolenou neziskovou organizaci.
3. Analyzujte strukturu příjmů a výdajů daného subjektu.
4. Zhodnoťte výsledky analýzy a charakterizujte možné problémy.
5. Navrhněte zlepšení hospodaření a financování neziskové organizace.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **KOVANICOVÁ, Dana.** *Abeceda účetních znalostí pro každého.* Praha: Polygon, 2007. ISBN 978-80-7273-143-5
- **MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena.** *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně.* Olomouc: Anag, 2011. ISBN 978-80-7263-675-4
- **ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga.** *Úspěšná nezisková organizace.* Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4041-4

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Karel Karlovec**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **30. října 2012**
Termín odevzdání diplomové práce: **26. dubna 2013**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 30. října 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma:

„Analýza příjmů a výdajů v neziskové organizaci“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 24. dubna 2013

.....

podpis autora

Obsah

Úvod.....	7
Cíle a metodika	8
1 Neziskové organizace v oblasti školství	9
1.1 Vymezení pojmu nezisková organizace	9
1.2 Školské právnické osoby dle zvláštního právního předpisu	10
1.3 Financování školství.....	12
1.4 Financování a účetnictví neziskových organizací.....	13
1.4.1 Fundraising	14
1.4.2 Fondy	15
1.4.3 Dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	16
1.4.4 Dotační programy Evropské unie	18
1.5 Účetnictví a daňová problematika.....	22
2 Vybraná nezisková organizace	25
2.1 Základní údaje	25
2.2 Přehled pracovišť	25
2.3 Hospodářská činnost	27
2.4 Kontrolní mechanismy	28
2.5 Zřizovatel	29
2.6 EU peníze školám	30
3 Analýza příjmů	32
3.1 Dotace	32
3.2 Sponzorské dary	34
3.3 Fondy.....	36
3.4 Výnosy z prodeje služeb	41

3.5	Struktura výnosů	44
4	Analýza výdajů	48
4.1	Osobní náklady.....	48
4.2	Spotřeba materiálu	51
4.3	Spotřeba energie.....	52
4.4	Služby.....	53
4.5	Odpisy dlouhodobého majetku	56
4.6	Struktura nákladů	57
5	Způsoby výpočtu VH.....	60
5.1	Rozdělení výsledku hospodaření.....	61
6	Zhodnocení výsledků analýzy	63
6.1	Výnosy a náklady hlavní činnosti	63
6.1.1	Míra krytí nákladů hlavní činnosti dotacemi	63
6.1.2	Míra krytí nákladů hlavní činnosti tržbami za vlastní služby.....	64
6.1.3	Čerpání fondů	64
6.2	Výnosy a náklady hospodářské činnosti	69
6.3	Pohled do budoucnosti	70
7	Návrh na zlepšení financování a hospodaření na základě výsledků analýzy	75
8	Závěr	77
	Seznam tabulek	79
	Seznam obrázků.....	81
	Seznam literatury	82
	Seznam internetových zdrojů.....	83
	Seznam příloh	85

Úvod

„Non schoale sed vitae discimus – Neučíme se pro školu, ale pro život.“

Seneca Lucius Annaeus

Vzdělání je největším bohatstvím, které člověk může za svůj život nabýt. Získávat jej lidé začínají již od útlého dětství v mateřských školách, kde se učí základním dovednostem a vědomostem, které jim otevřou bránu do dalších let ve škole základní, kde už je možné se zaměřit třeba na sport, matematiku či cizí jazyky. Další cesty za vzděláním se již rozcházejí a vedou do odborných učilišť a škol či gymnázií a některé vedou ještě dále přes vyšší odborné školy a univerzity až po celoživotní vzdělávání.

Česká republika staví na rovnosti přístupu ke vzdělávání, a proto státní školy nevybírají školné a vzdělávací služby poskytují zdarma. To však s sebou nese otázku, jak zabezpečit chod nesoukromých škol, když plnění jejich poslání jim nepřináší žádné příjmy. Na financování výdajů se tedy podílí stát a územní samosprávné celky, které poskytují dotace na provoz. Avšak takové rozpočty bývají napnuté a často tyto zdroje nedokážou pokrýt všechny výdaje s činností spojené. Některé školy proto provozují i vedlejší činnost, která je v souladu s jejich posláním a doplňuje je (např. poskytování vzdělávacích seminářů, jazykových kurzů atd.), aby získaly dodatečné finanční prostředky.

Dotace jsou tedy jakési „nenávratné půjčky“ neziskovým organizacím, které mají povahu investice do budoucnosti. Vzdělané obyvatelstvo je pro stát přínosem, dokáže lépe budovat a udržovat jeho hodnoty a zvyšovat jeho ekonomickou sílu.

Cíle a metodika

Práce je zaměřena na vymezení neziskových organizací z pohledu legislativy a účetnictví, větší pozornost je pak věnována školství, zejména problematice speciálních škol zřízených jako příspěvkové organizace. U organizace Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15 byly pak analyzovány její příjmy a výdaje.

Cílem diplomové práce je na základě provedené analýzy hospodaření organizace poskytnout návrhy na zlepšení financování a zajištění dodatečných zdrojů.

Informace potřebné k vypracování této práce byly získávány studiem odborné literatury, která je uvedena v seznamu zdrojů, průzkumem internetových stránek týkajících se problematiky školství, dotací, legislativy a statistických údajů. Rovněž byly využity účetní znalosti nabyté studiem. Během čtrnáctidenní praxe v organizaci byly poskytnuty materiály potřebné ke zpracování analýzy příjmů a výdajů a provedeny rozhovory se zaměstnanci ekonomického oddělení.

Strukturu práce tvoří celkem sedm hlavních kapitol, které jsou tematicky rozdělené a postupují následovně:

- teoretické vymezení pojmu nezisková organizace, její členění, hospodaření, finanční zdroje a daňová problematika,
- charakteristika vybrané neziskové organizace, její právní forma a vztah ke zřizovateli,
- příjmy neziskové organizace, jejich struktura a dělení za hlavní a hospodářskou činnost,
- výdaje organizace, jejich struktura a dělení za hlavní a hospodářskou činnost,
- způsob výpočtu výsledku hospodaření za obě činnosti a jeho alokace na příděly do fondu odměn a rezervního fondu,
- zhodnocení zjištěných trendů ve vývoji příjmů, výdajů, výsledku hospodaření organizace a míry krytí nákladů přijatými dotacemi a tržbami z prodeje služeb a nástin možného vývoje do budoucna,
- návrh na možné využití dalších účelových dotací, zařazení fundraisingu do pracovních aktivit a upozornění na potenciální problémy v hospodářské činnosti.

1 Neziskové organizace v oblasti školství

Existují služby, o které je na trhu zájem, ale zároveň je s nimi spojená neschopnost či neochota za ně platit. A právě tyto služby jsou pro běžné společnosti, které byly založeny za účelem zisku, značně neatraktivní. Ty může buď zajistit stát, ale pokud ani on není schopný či ochotný se angažovat v jejich poskytování, pak nastupují neziskové organizace.

1.1 Vymezení pojmu nezisková organizace

Pojem nezisková organizace není sám o sobě v České republice právně definován. Ačkoliv již probíhaly snahy o zavedení zvláštního zákona, jež by vymezil tento typ organizací, jejich vznik, předmět činností či způsob hospodaření, nebyly prozatím úspěšné. Obecnou zmínku o neziskových organizacích tvořenou výčtem jejich typů lze nalézt v zákoně o daních z příjmů¹, kde však není pojem nijak blíže specifikován a až na subjekty zřízené podle zvláštního právního předpisu, se k nim z hlediska daně z příjmů právnických osob přistupuje stejně. Tento zákon uvádí ne zcela vyčerpávající seznam typů neziskových organizací (občanská sdružení včetně odborových organizací, politické strany a politická hnutí, nadace, obce a kraje, státní fondy atd.). (Merlíčková, 2011)

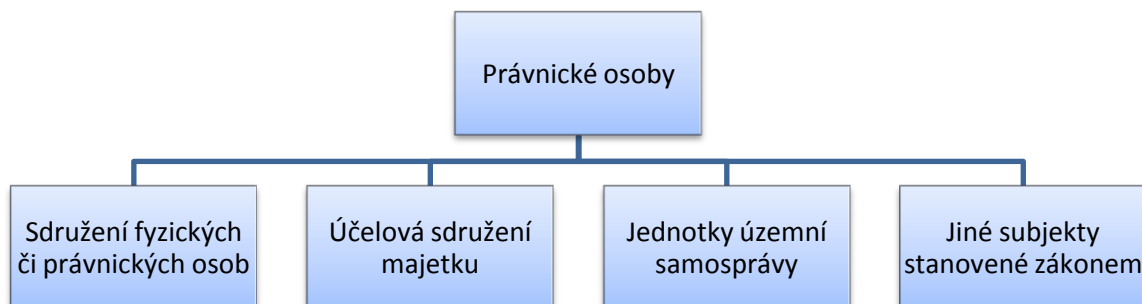
Autorka Merlíčková ve své publikaci popisuje neziskové organizace jako organizace, které nebyly založeny za účelem výdělečné činnosti, ale jejich posláním je jiný obecně prospěšný zájem a tvorba příjmů zde není směrodatná. I když nelze tvrdit, že by musely být nutně neziskové. Naopak řada z nich má vedlejší činnost, která může zisku dosahovat.

Obecné členění právnických osob je obsahem občanského zákoníku², který je rozděluje do čtyř základních skupin, které jsou vyjmenovány v grafickém znázornění níže.

¹ § 18 Předmět daně zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

² § 18 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku,

Obrázek 1: Obecné členění právnických osob dle občanského zákoníku

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

K nepřehlednosti a nejasnosti díky nedostatečnému legislativnímu vymezení neziskových organizací přispívá i to, že zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník umožňuje akciovým společnostem a společností s ručením omezeným důvod založený i jiný než podnikání, není-li tak zakázáno zvláštním zákonem. Avšak tyto organizace z pohledu daňového zákona nejsou považovány za neziskové. (Merlíčková, 2011)

1.2 Školské právnické osoby dle zvláštního právního předpisu

Tato práce se zabývá školskými zařízeními, která jsou neziskovými organizacemi, proto se tedy bude další specifikace neziskových organizací ubírat tímto směrem.

Tento specifický druh neziskových organizací byl upravován zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon) a jejich registraci spravuje buď ministerstvo školství anebo krajský úřad, což je určeno podle zřizovatele. Dne 1. ledna 2012 vstoupila v platnost Novela školského zákona vyhlášená pod č. 472/2011 Sb., která upravuje původní školský zákon zmíněný výše.

V § 8 školského zákona jsou určeni možní zřizovatelé školského zařízení, mezi které patří:

- kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, jejichž úkolem jsou činnosti v oblasti školství,
- ministerstva (školský, obrany, vnitra, spravedlnosti zahraničních),

- registrované církve a náboženské společnosti,
- ostatní právnické nebo fyzické osoby.

Rovněž jsou zde definovány základní právní formy, v jakých mohou být školská zařízení vedena:

- školské právnické osoby,
- příspěvkové organizace podle zvláštního předpisu.

Pojem **školská právnická osoba** byl poprvé definován školským zákonem platným od roku 2004, který stanovuje povinnost zřízení zřizovací listinou a zápis do rejstříku školských právnických osob. Zavedením této formy školského zařízení došlo k odlišení přístupu právních předpisů mezi těmito dvěma typy.

Jejími zdroji financování mohou být finanční prostředky poskytnuté zřizovatelem, ze státního rozpočtu, z rozpočtu územních samosprávných celků, příjmy z hlavní a doplňkové činnosti, z majetku v jejím vlastnictví, z poskytování vzdělání a školských služeb či dary a dědictví. (Merlíčková, 2011)

Příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu jsou pak samostatně upravené zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích a jejich hospodaření s majetkem zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Problematika zřizování neziskových organizací územními samosprávnými celky je pak řízena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Právě rozdílní zřizovatelé jsou důvodem rozdílného právního přístupu k těmto dvěma typům příspěvkových organizací.

Protože příspěvkové organizace **zřízené státní organizační složkou** jsou financovány z prostředků získaných přímo od státu, je logické, že je zákonem o rozpočtových pravidlech vyžadováno jejich hospodárné využívání na předem určené účely a krytí nezbytných potřeb. Podle autorky Merlíčkové nastává problém ve financování těchto neziskových organizací díky sestavování rozpočtu v peněžních tocích s ohledem pouze na příjmy a výdaje nikoliv však už na účetním podchycení nákladů a výdajů, kdy tak dochází ke zkreslení výsledku hospodaření.

Jak již bylo zmíněno, další možností příspěvkových organizací jsou ty **zřízené obcí nebo krajem**. Tyto příspěvkové organizace mají povinnost podat návrh zápisu do

obchodního rejstříku do patnácti dní ode dne vzniku na základě platnosti zákona č. 157/200 Sb., o přechodu některých věcí, práva a závazků z majetku České republiky do majetku krajů a zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách. Zřizovací listina obsahuje veškeré vymezení působnosti a práv neziskové organizace při nakládání majetku a plnění činností hlavní i doplňkové.

Pod tzv. regionální školství spadají následující typy škol:

- mateřské školy a předškolní zařízení,
- základní školy,
- gymnázia,
- střední odborná učiliště,
- střední odborné školy,
- vyšší odborné školy.

Na rozdíl od příspěvkových organizací zřízených státem mohou ty zřízené obcí či krajem být financovány peněžními prostředky generovanými vlastní hlavní i vedlejší činností a čerpat peněžní prostředky z činnosti vedlejší dle vlastního uvážení avšak přednostně pro krytí výdajů z činnosti hlavní.

1.3 Financování školství

Již zmíněné členění neziskových organizací má významný vliv na míru financování těchto organizací z veřejných rozpočtů. Zatímco u vládních organizací je napojení na veřejný rozpočet velmi silné, u nevládních organizací je pak tato forma financování spíše doplňková. Například u nevládní/soukromoprávní neziskové organizace na úrovni územní samosprávy pak záleží čistě na zastupitelstvu, jakou výši dotací při schvalování rozpočtu uvolní pro tyto organizace. (Peková a spol., 2005)

Příspěvkové organizace jako vládní neziskové organizace jsou tedy úzce svázány s veřejným rozpočtem. Ačkoliv jsou tyto příspěvkové organizace schopny produkovat vlastní příjmy, tento zdroj v drtivé většině případů nestačí na pokrytí všech nákladů spojených s poskytováním veřejných statků, a tak jsou závislé na příspěvcích, které dostávají od svého zřizovatele. Tyto příspěvky se dělí na **příspěvky na provoz**, které

jsou poskytovány na krytí výdajů za běžné potřeby, a příspěvky na **investiční příspěvky**. Méně častým případem je pak klasifikování příspěvkové organizace jako tzv. odvodové, kdy jsou plánované výnosy větší než plánované náklady, investiční zdroje převyšují jejich potřebu či došlo k porušení kázně ze strany příspěvkové organizace. (Peková a spol., 2005)

Podstatná část příjmů školství v České republice pochází z některého druhu veřejného rozpočtu. Poskytování vzdělání co nejširší společnosti je jedním ze zájmů státu, proto jej (nejen) finančně podporuje. Hospodářský provoz mateřských, základních školy či školních jídelen bývá zabezpečován finančními prostředky poskytovanými obcemi a městy. Avšak celkově tyto poskytnuté prostředky od státu i územních celků nebývají dostatečné pro krytí všech vynaložených nákladů. (Peková a spol., 2005)

Značná část základních a středních škol působí jako příspěvková organizace, podléhají tedy zákonům a vyhláškám o hospodaření s veřejnými prostředky z rozpočtu České republiky. Jejich hlavním příjmem jsou dotace od státu, měst a obcí. Mzdy, sociální a zdravotní pojištění tvoří největší část výdajů těchto organizací, následovány jsou pak výdaji na energie, materiály, daně či poplatky. Podaří-li se jim dosáhnout ke konci účetního období zisku, pak jej využívá k financování činností v následujícím období. Nebývá výjimkou, když školy vedle činnosti hlavní vykonávají činnost hospodářskou a výsledky hospodaření z ní pak využívají pro tvorbu fondů. (Peková a spol., 2005)

1.4 Financování a účetnictví neziskových organizací

Neziskové organizace zabezpečují financování své činnosti několika způsoby:

- příjmy z prodeje výrobků a služeb,
- dary,
- příspěvky z veřejných zdrojů,
- nadační příspěvky.

Autoři Šedivý a Medlíková ve své publikaci Úspěšná nezisková organizace prisuzují velikost zdrojů získaných dary a příspěvky schopnosti organizace oslovit jejich poskytovatele a reagovat na jejich potřeby. Je tedy vhodné analyzovat jednotlivé zdroje a jejich vlastnosti.

Individuální dárci jdou spíše zdrojem krátkodobé podpory, kdy neočekávají protislužby a mají rádi vědomí, že dělají „dobrou věc“. **Firemní dárci** jsou ovlivňováni podnikatelskými zájmy a sponzorství může podpořit jejich image. Finanční i nefinanční podpory poskytují maximálně do tří let, ale nebývá výjimkou, že při dobré komunikaci lze zajistit dlouhodobou pomoc. **Veřejné zdroje** jsou charakteristické složitou byrokracií, striktní politikou a často krátkodobého dosahu, zejména u jednorázových dotací poskytovaných například Evropskou unií. (Šedivý, 2011)

Aby nezisková organizace byla schopná operovat po delší časové období, je zapotřebí zabezpečení více zdrojů. Avšak nestačí pouze jejich větší počet a diverzifikované portfolio, ale záleží i na velikosti podílu jejich zastoupení. Je-li organizace silně závislá na podpoře ze strany Evropské unie, může po ukončení financování projektu nastat situace, kdy nastane prudký propad příjmů pro financování jejího chodu. (Šedivý, 2011)

1.4.1 Fundraising

Pod tímto anglosaským termínem se skrývá proces již výše zmíněného získávání zdrojů pro zajištění činnosti organizace. V doslovném překladu by pak výraz zněl jako „navyšování fondů“. Fundraising se především netýká pouze peněz, ale rovněž darovaných předmětů a služeb. Aby byl efektivní, musí procházet napříč celou organizací a být pochopen všemi zaměstnanci. (Šedivý, 2011)

Již výše bylo zmíněno, že u neziskových organizací velmi závisí úspěšnost nejen na počtu zdrojů, ale i jejich poměrovém zastoupení, proto je nezbytné, aby bylo její vícezdrojové financování důkladně naplánováno. (Šedivý, 2011)

Klíčovou otázkou však není od koho získat zdroje, ale jak. „Teorie fundraisingu definují různé metody, jak z určitého zdroje získat podporu:

- veřejná sbírka,
- benefiční akce,
- vytvoření projektu a sepsání žádosti o grant nebo dotaci,
- telefonické oslovení dárce,
- osobní setkání,
- dárcovská SMS – DMS,
- sdílený marketing,

- odkaz v závěti,
- prodej vlastních výrobků a služeb,
- členské příspěvky (u občanských sdružení),
- direct mail – poštovní kampaň.“ (Šedivý, 2011, str. 67, 68)

Ve školství se nejčastěji setkáme s vytvořením projektů a podáním žádostí o dotace, telefonickými či osobními oslovenými a prodejem vlastních služeb a výrobků. Častým případem prodeje vlastních služeb bývá poskytování stravy ze školní jídelny široké veřejnosti, dále pak u odborných škol a učilišť se jedná o produkty či služby spojené s přípravou na jejich budoucí povolání (např. kadeřnictví, kosmetika, výroba textilních výrobků atd.).

Osoba, která přímo vykonává úkoly spojené s fundraisingem, by měla mít dobré kontakty jak z profesního, tak osobního života se současnými i potenciálními zdroji, aby byla schopna zajistit kvalitní financování organizace. Často se jedná přímo o profesionálního projektového fundraisera, který má navyšování zdrojů přímo v popisu práce. (Šedivý, 2011)

Samotný fundraising vychází z finančního plánování organizace, který je nejčastěji sestavován na rok. Vhodné je nejdříve sestavit plánovaný nákladový rozpočet a následně rozpočet zdrojů, kterými budou náklady hrazeny a které bude reálné a nutné v následujícím období získat. V této fázi pak přichází na řadu analytické schopnosti fundraisera, který vytváří fundraisingový plán, který je rozpracován do jednotlivých činností a úkolů. (Šedivý, 2011)

1.4.2 Fondy

Příspěvkové organizace jsou typické pro svoji tvorbu čtyř druhů fondů, a to:

- rezervní fond,
- investiční fond,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Rezervní fond tvořený z výsledku hospodaření a přijatých darů slouží převážně k úhradě ztráty z hlavní činnosti z minulých let, překlenutí časového nesouladu mezi účetními obdobími a ke zkvalitnění hlavní činnosti. V rezervním fondu se mohou

u neziskové organizace objevit i dotace poskytnuté z Evropské unie, které nestihly být vyčerpány v daném roce. Tyto nevyužité prostředky se tedy převedou do tohoto fondu. (Svobodová a kol., 2009)

Naopak **investiční fond** je vytvářen z odpisů dlouhodobého hmotného majetku a slouží k pokrytí investičních potřeb, avšak u příspěvkových organizací je častým zvykem, že převážná část těchto nevyužitých prostředků je ke konci účetního období odvedena do rozpočtu zřizovatele. (Svobodová a kol., 2009)

Fond odměn stejně jako rezervní fond tvořen podílem ze zlepšeného výsledku hospodaření a slouží jako dodatečný zdroj pro pokrytí nákladů spojených s nedostatečnými finančními prostředky pro výplatu mezd zaměstnanců a jejich případných mimořádných odměn. (Svobodová a kol., 2009)

Posledním fondem je **fond kulturních a sociálních potřeb**, který je vytvářen z roční plánované výše platů a náhrad na platy, maximálně však do 2 % jejich celkového objemu, a slouží poskytování příspěvků zaměstnancům na kulturní, rekreační či sportovní vyžití. (Merlíčková, 2011)

1.4.3 Dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Dotační a rozvojové programy jsou děleny do několika kategorií: vzdělávání, mládež, sport a speciální školství.

Speciální školství

Jedním z témat, kterých se dotace ve speciálním školství zabývají, jsou dotace na tzv. **kompensační pomůcky**. Rozvojový program ministerstva existuje pod názvem: „Podpora vybavování škol kompenzačními pomůckami pro žáky se zdravotním postižením“. Pro rok 2013 bylo školami požadováno 26 007 000 Kč, ale ve výsledku bylo ze státního rozpočtu uvolněno 5 000 000 Kč. (MŠMT, 2012e)

Program se týká všech základních škol a základních škol speciálních a slouží k nákupu učebních pomůcek, které mají rehabilitační či kompenzační³ charakter a jsou určeny pro potřeby žáků s tělesným, mentálním, zrakovým, sluchovým postižením, autismem, komunikačními schopnostmi či více vadami. Minimální investovanou částkou je

³ Kompensační pomůcky pomáhají usnadnit postiženým dětem přístup ke vzdělávání a vyrovnávají jejich znevýhodnění. Mezi takové pomůcky patří různé informační technologie, pomůcky usnadňující pohyb žáka, specifické didaktické pomůcky atd.

hranice 15 tisíc korun, maximálně však 40 tisíc u hmotného majetku a 60 tisíc u nehmotného. (MŠMT, 2012d)

Speciálními učebnicemi se zabývá další z dotačních programů ministerstva, a to „Speciální učebnice, speciální učební texty a materiály pro žáky se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením a specifickými poruchami řeči“. Konkrétně se jedná o zpracovávání, vydávání a distribuci učebnic, dalších textů a materiálů pro postižené žáky. V Manuálu pro předkladatele projektů v rámci daného dotačního programu jsou přímo uvedené tituly, na které se dotace vztahuje. V roce 2013 budou dotace rozděleny do dvou splátek. Žadatelé mohou být právnické a fyzické osoby, které se podílely minimálně dva roky před vyhlášením dotace na přípravě a výrobě speciálních učebních materiálů po dobu minimálně jednoho roku. (MŠMT, 2012a)

Otázkou rasové menšiny a diskriminace, a to **integrace romské komunity**, se zabývá další z dotačních programů – „Podpora integrace romské komunity“. Tento program se v roce 2013 skládá z několika tematických okruhů:

- předškolní příprava a včasná péče,
- podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole,
- vzdělávání a metodická podpora pedagogických pracovníků, pracovníků školských poradenských zařízení a studentů vysokých škol zaměřených na učitelské obory,
- tvorba didaktických materiálů a odborných studií pro potřeby vytváření vzdělávacích programů, metod a strategií
- volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby,
- podpora informačních a osvětových aktivit zaměřených na předcházení jakémukoliv diskriminačnímu jednání z důvodu etnicity, národnosti příslušnosti, sociálního či ekonomického statutu.

Pro poskytnutí dotace musí být projekt školy zaměřen na některý z okruhů a být realizován ve stanoveném roce, zároveň může žadatel předložit maximálně dva projekty. Pro rok 2013 minimální výše podpory činí 50 tisíc Kč, maximálně 1,5 milionu Kč. Přijaté dotace musí být využity na úhradu nákladů spojených s projektem a musí být vynaloženy v roce poskytnutí. (MŠMT, 2012b)

Za zmínku stojí i **podpora inkluze** v rámci programu „Podpora škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se znevýhodněním“, který se týká žáků se sociálním⁴ či zdravotním⁵ znevýhodněním. Je určen mateřským, základním i středním školám. Ministerstvo upravuje ve svém vyhlášení programu počty dětí se sociálním a zdravotním postižením, které škola vzdělává, a další opatření týkající se přípravných tříd pro tyto žáky, speciálních pedagogů atd.

Rok 2013 přináší zcela nový rozvojový program „Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji“. Týká se právnických osob vykonávajících činnost školského poradenského zařízení a je účelově vázán na úhradu nákladů spojených s nákupem akreditovaných vzdělávacích programů a **diagnostických nástrojů** určených k diagnostice kognitivních schopností dětí. Na základě těchto testů pak mohou být rozděleni do vhodných vzdělávacích programů. Minimální požadovanou částkou je 12 tisíc Kč, maximálně však 20 tisíc Kč. Tyto prostředky jsou neinvestičního charakteru, nelze je tedy využít na pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Celková výše vyčleněných finančních prostředků ministerstvem je 2 miliony Kč, z toho polovina by měla sloužit na nákup vzdělávacích programů. (MŠMT, 2012e)

1.4.4 Dotační programy Evropské unie

Evropská unie nabízí nespočet dotačních a grantových programů v různorodých oborech, od výzkumu přes vzdělání až po ochranu životního prostředí. Avšak najít vhodný program, který by vyhovoval právě dané organizaci, není vůbec snadné a navíc je vše ztíženo značnou byrokratickou náročností. Tento fakt zapříčinil vznik množství agentur a společností, které se zabývají dotačním poradenstvím a zpracovávají žádosti za své klienty.

Dotace bývají převážně poskytovány soukromým a veřejným organizacím, výjimečně jednotlivcům. Příjemci dotací jsou vybíráni Evropskou komisí na základě předpokladu schopnosti realizovat předložené projekty. Jedním z pravidel financování projektů Evropskou unií je, že 100 % nákladů je hrazeno pouze u projektů konaných mimo Evropskou unii, ostatní jsou hrazeny pouze v poměrné výši, aby nemohlo dojít k zisku

⁴ Sociální znevýhodnění je definováno v § 16 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.

⁵ Zdravotním znevýhodněním se rozumí takový zdravotní stav či jeho následky, které ovlivňují vzdělávání natolik, že je zapotřebí využití podpůrných či vyrovnávacích opatření.

příjemce v rámci čerpání dotace, a nebývají přiděleny na akce, které již proběhly. (European Commission, 2012a)

Veškeré plánované dotace na daný rok jsou zveřejňovány na stránkách EU a zároveň je vydána výzva k předkládání žádostí, které jsou následně hodnoceny na základě předem stanovených kritérií. Situace, kdy je dotace udělena bez podání žádosti, jsou spíše výjimkou a týkají se např. humanitárních akcí. (European Commission, 2012a)

Každoročně je vyčleněna více jak 1 miliarda eur z rozpočtu EU na dotace přidělených neziskovým organizacím napříč celou unií, z toho 400 milionů eur je určeno pro vzdělávací sektor. (European Commission, 2012b)

Operační programy fondů EU se pro období 2007 - 2013 dotýkají celkem osmi témat a jsou určené pro celou Českou republiku, až na hlavní město Prahu. Celkem bylo na tyto tematické operační programy vyhrazeno 21,2 mld. Eur. Nejvíce bylo určeno pro Operační program Doprava, nejméně pak Operační program Technická pomoc. Třetí od konce se nacházel Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012)

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jeho propojení se systémem celoživotního učení a zlepšení podmínek pro vědu a výzkum si tento operační program klade za cíl. Pro již zmíněné období na něj bylo vyčleněno 1,83 mld. eur z Evropského sociálního fondu. Tato částka se podílela 6,8 % na všech prostředcích proudících z fondů EU do České republiky. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012)

Celý operační program je pak rozdělen do **prioritních os**, které se dále člení na **oblastní podpory**. Prioritní osy jsou vytvořeny dle souvisejících předmětů:

- počáteční vzdělávání,
- terciární vzdělávání, výzkum a vývoj,
- další vzdělávání,
- systémový rámec celoživotního učení,
- technická pomoc.

V rámci počáteční vzdělávání je pozornost zaměřena především na zlepšení postavení absolventů na trhu práce a jejich motivace k dalšímu vzdělávání. Inovace v oblasti terciárního vzdělávání pomohou k vyšší flexibilitě absolventů ve znalostní ekonomice a vyšší atraktivitě výzkumu a vývoje. Posílením všech stupňů vzdělávání se vytvoří moderní, kvalitní a funkční systém, který propojí všechny části systému celoživotního učení. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012)

První stupeň – počáteční vzdělávání v sobě zahrnuje i podporu speciálního školství, individuálních vzdělávacích plánů či řešení otázky problematiky romského etnika. Specifickými cíly této osy jsou:

- zlepšení kvality počátečního vzdělávání⁶,
- zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků, včetně těch se specifickými vzdělávacími potřebami,
- zlepšení kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Pro počáteční vzdělávání jsou dále vymezeny čtyři oblasti podpory:

- zvyšování kvality vzdělávání,
- rovné příležitosti dětí a žáků, včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami,
- další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení,
- zlepšení podmínek vzdělávání základních škol,
- zlepšení podmínek vzdělávání středních škol.

⁶ Zahrnuje stupně vzdělávání: předškolní, základní, střední a terciární

Tabulka 1: Finanční plán Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (v tisících Kč)

Název oblastní podpory	Podíl na alokaci	EU	Státní rozpočet	Zdroje celkem	Míra spolufinancování	
					EU	ČR
Zvyšování kvality ve vzdělávání	36 %	243 918	43 044	286 962	85 %	15 %
Rovné příležitosti žáků	16 %	108 498	19 147	127 645	85 %	15 %
Další vzdělávání pracovníků	16 %	110 857	19 563	130 420	85 %	15 %
Zlepšení podmínek vzdělávání ZŠ	24 %	159 375	28 125	187 500	85 %	15 %
Zlepšení podmínek vzdělávání SŠ	8 %	52 852	9 327	62 179	85 %	15 %

Zdroj: Evropský sociální fond v ČR, 2011

Největší část financí směřuje do první oblasti, a to zvyšování kvality ve vzdělávání, kde jsou cíle zaměřeny na proměnu forem a obsahů vyučování, dynamiku rozvoje žáků oproti statickému vzdělávání na základě jejich osobností, vyváření sítí mezi školami a dalšími subjekty, multikulturní výchovu či efektivní profesní poradenství při volbě vzdělávací cesty. (Evropský sociální fond v ČR, 2011)

Druhý největší podíl je pak směřován do základního školství a zlepšení podmínek poskytovaného vzdělávání, kde základ tvoří kvalita výuky a poskytovaných informací v oborech matematiky, přírodních věd, informačních a komunikačních technologií či v oblasti cizích jazyků. (Evropský sociální fond v ČR, 2011)

V rámci poskytování rovných příležitostí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kam putuje 24 % financí z celé prioritní osy, jsou specifické cíle zaměřeny na pedagogické metody a formy výuky spojené se začleňováním, poradenství, pedagogické a psychologické služby, péče o děti se sociokulturním znevýhodněním či prevence rasismu. (Evropský sociální fond v ČR, 2011)

1.5 Účetnictví a daňová problematika

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, upravuje způsob vedení účetnictví, jeho rozsah a definuje osoby, které jsou účetními jednotkami. Neziskové organizace jsou vždy právnickými osobami a musí plně respektovat tento zákon. Jsou povinny provádět podvojný zápis o stavu a pohybu majetku, závazků, ostatních aktiv a pasiv, výnosů a nákladů a hospodářském výsledku. Vedou tedy účetnictví (dříve pod názvem podvojný účetnictví). Účetní jednotky se musí řídit směrnu účtovou osnovou, pravidly označování položek a obsahovými vymezeními účetních závěrek a dodržovat předepsané účetní metody. (Merlíčková, 2011)

Rozsah vedení účetnictví nabízí dvě možnosti, a to vést účetnictví buď ve zjednodušeném, nebo plném rozsahu. Neziskové organizace, které mají možnost vést zjednodušený rozsah účetnictví, jsou vymezeny v zákoně o účetnictví v § 9, odst. 3:

- občanská sdružení a jejich organizační jednotky s právní subjektivitou,
- církve a náboženské společnosti evidované dle zákona o postavení církví a náboženských společností, které jsou právnickou osobou,
- obecně prospěšné společnosti,
- honební společenstva,
- nadační fondy a společenství vlastníků jednotek,
- bytová družstva a družstva založená za účelem zajišťování hospodářských, sociálních a jiných potřeb členů,
- příspěvkové organizace, které nejsou konsolidovanou účetní jednotkou, na základě rozhodnutí zřizovatele,
- ostatní účetní jednotky na základě zvláštního zákona.

Vyhláškou č. 410/2009 Sb. upravuje některá ustanovení zákona o účetnictví a týká se územních samosprávních celků, příspěvkových organizací, státních fondů a organizačních složek státu. Dílčím cílem nového předpisu bylo přiblížení účetních metod využívaných neziskovými organizacemi těm, které jsou obvyklé v podnikatelské sféře. Poupraveno bylo obsahové vymezení položek účetní závěrky, uspořádání, označování a vymezení položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty, směrná účtová osnova atd. (Merlíčková, 2011)

Neziskové organizace, jež nebyly zřízeny za účelem podnikání, mohou využívat daňového zvýhodnění, a to zpravidla formou osvobození. Konkrétní daňová zvýhodnění jsou upravována příslušnými daňovými zákony⁷. (Ministerstvo financí ČR, 2012)

Pro zajištění a zachování zdrojů financování jsou neziskové organizace nepřímo podporovány možností snížení základu daně o limitovanou částku v hodnotě minimálně o 300 tis. Kč, maximálně však do 1 mil. Kč. Zisk z případné hospodářské činnosti tak může být efektivněji vynaložen na hrazení případné ztráty z činnosti hlavní. (Ministerstvo financí ČR, 2012)

Nejkomplikovanější částí veškeré problematiky okolo neziskových organizací jsou jejich příjmy, kterých je několik druhů:

- příjmy, které nejsou předmětem daně,
- příjmy, které nejsou předmětem daně za určitých podmínek,
- příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou osvobozené od daně,
- příjmy, které vyplývají z poslání, jsou vymezeny ve statutech, zřizovacích listinách a zvláštních předpisech,
- příjmy, které jsou předmětem daně.

Do prvního případu, kdy příjmy nejsou předmětem daně, spadají sponzorské příspěvky a sponzorské dary, tedy movité či nemovité věci získané darem či převodem. Přijetí daru musí být prokazatelné. Úskalí však nastává při účtování daru, které se prvotně účtuje do účtové osnovy 4, ve výnosech se účtuje až v momentě použití, které ale není shodné s dobou přijetí. Dále sem jsou zařazeny příjmy z dotací, příspěvky na provoz a další podpory ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje či obcí, Evropské unie či veřejných rozpočtů ostatních států a příjmy z vkladů na běžném účtu. (Merlíčková, 2011)

Za určitých podmínek do předmětu daně nespádají příjmy z úplatných převodů a úplatného užívání státního majetku, z pronájmu a prodeje státního majetku, avšak týká se pouze majetku státního, majetek obcí a krajů sem nepatří. (Merlíčková, 2011)

Příjmy z členských příspěvků zájmových sdružení a občanských sdružení či členské příspěvky politických stran a hnutí jsou osvobozeny od daně stejně jako příjmy

⁷ Konkrétně se jedná o zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích a zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

z výnosů kostelních sbírek, z členských příspěvků u registrovaných církví, příjmy státních fondů stanovené zvláštními předpisy, výnosy z nadačních jmění atd. (Merlíčková, 2011)

Předmětem daně jsou příjmy z členských příspěvků, které nepatří do skupin výše zmíněných, z pronájmu, z reklam, příjmy veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí. (Merlíčková, 2011)

Stejně jako příjmy, tak jsou rozdělené i výdaje. Jejich členění pak odpovídá členění příjmů, na které byly vynaloženy. Neziskové organizace musí vést účetnictví tak, aby byly odděleny příjmy a výdaje, které jsou předmětem daně a jsou nebo nejsou od daně osvobozeny.

2 Vybraná nezisková organizace

2.1 Základní údaje

Název: Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa organizace: Horní Česká 15, 669 51 Znojmo

IČO: 670 11 748

Počet odloučených pracovišť: 14

Ředitelka: Mgr. Ludmila Falcová

Zřizovatel: Jihomoravský kraj

Adresa zřizovatele: Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno

Škola zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na úrovních mateřských, základních a speciálních (středních) stupňů. Jedná se převážně o osoby s lehkým, středně těžkým až těžkým mentálním postižením, s poruchou autistického spektra, se zrakovým postižením či tělesně postižené.

Veškerá pracoviště jsou v neustálém kontaktu s ředitelstvím školy, pro které jsou vypracovávány týdenní plány a schází se jednou měsíčně na poradách.

2.2 Přehled pracovišť

Rozsáhlost pracovišť, jejich oborů působnosti a lokálního rozmístění zvyšuje nároky na správu a řízení. Celkem je organizace složena ze 14 pracovišť.

V budově na Horní České 15 se nachází celkem tři pracoviště – základní škola, speciální škola a školní klub, která disponují 11 učebními třídami, 2 rehabilitačními sály, počítačovou učebnou, jazykovou učebnou, kovodílnou, dřevodílnou, cvičnou kuchyní, šicí dílnou a rehabilitačním centrem. Je bezbariérově přístupná a celkově přizpůsobena pro imobilní žáky. Výchova a vzdělání je zaměřeno na rozvíjení vědomostí, dovedností, schopností a návyků. Cílem je uplatnění žáka při volbě povolání i v praktickém životě. Pravidelně zde probíhají různé besedy o prevenci

protispolečenských jevů: škodlivosti drog a kouření nebo o volbě povolání se zástupci odborných učilišť.

Prostory **základní školy na Jezuitském náměstí 1** jsou tvořeny 8 třídami, cvičným bytem (obsahuje kuchyň, jídelnu, ložnici, obývací pokoj s počítačem a televizorem), školní družinou a rehabilitačním sálem. I tato budova je bezbariérově přístupná.

Internát se nachází v budově **základní školy na ulici Veselá 8** a zajišťuje ubytování pro cca 50 žáků, kteří zde mohou trávit volný čas ve vybavených hernách, keramické dílně, cvičných kuchyňkách či ve společenské místnosti. Počet ubytovaných dětí však v posledních letech výrazně klesá. V této bezbariérové budově vybavené solárními kolektory se nachází i školní jídelna.

Praktická škola Znojmo, J. Palacha 2 je rozdělena na dvě části, kdy dvě třídy se nachází na ulici Jana Palacha a další dvě na ulici Horní Česká. Vybavení zahrnuje cvičnou kuchyň, dílnu, rehabilitační sál a pro imobilní žáky je zde schodolez.

Na adrese **Mateřské školy na ul. Mládeže 10** se nachází Dětské centrum, které zajišťuje rehabilitační péči, speciální učebna pro děti s těžkým mentálním postižením a kombinovanými vadami, dvě třídy mateřské školy, z toho jedna pro děti s poruchou autistického spektra, a logopedická pracovna.

K dalším pracovištím patří třída **mateřské školy na ulici Sv. Čecha 15. Mateřská škola a základní škola při Nemocnici Znojmo** byla zřízena pro výuku přímo na nemocničních odděleních. Tento systém pomáhá dětem překonat dlouhodobé nepříjemné léčebné procesy a nepřítomnost v kmenové mateřské či základní škole. **Pracoviště při Oblastní Charitě Znojmo, Mašovická 10** navštěvují žáci s těžkým mentálním postižením a nachází se zde učebna pro individuální výuku, stejně jako je tomu na **pracovišti při Domově U lesa v Tavíkovících**. Rovněž zde probíhají kurzy na doplnění základů vzdělávání a základního vzdělávání.

Do konce roku 2000 spadaly všechny tyto typy školských zařízení pod Školský úřad ve Znojmě. Od roku následujícího přešly do právního subjektu a jejich zřizovatelem se stal Jihomoravský kraj.

Organizace si stanovila pro školní rok 2012/2013 tři ekonomické cíle:

1. hledat úsporná opatření v provozu školy využitím stávajících kapacit pro převedení odloučených pracovišť do budov, které jsou ve vlastnictví Jihomoravského kraje,
2. v případě provedené optimalizace sítě škol zřizovaných Jihomoravským krajem vytvořit podmínky pro vzdělávání žáků ze zrušených škol,
3. efektivní čerpání dostupných finančních prostředků z operačních fondů EU.

2.3 Hospodářská činnost

Organizace může vedle své hlavní činnosti, pro kterou byla zřízena, provozovat i činnost doplňkovou - hospodářskou. Avšak za podmínek, že:

- úkoly zadané zřizovatelem v rámci hlavní činnosti jsou plněny,
- činnost hospodářská plynule navazuje s účelem, ke kterému byla zřízena,
- je součástí doplňkové činnosti uvedené ve zřizovací listině,
- využívá hospodářských možností a odbornosti zaměstnanců,
- není ztrátová,
- má příslušné oprávnění k podnikání, je-li to vyžadováno zvláštními předpisy.

Pro provoz hospodářské činnosti musí organizace zajistit:

- zpracování, evidenci a aktualizaci kalkulací cen výrobků a služeb z doplňkové činnosti,
- oddělené sledování doplňkové činnosti v účetnictví,
- vymezení majetku sloužícího pro účely hospodářské činnosti,
- stanovení odpovědné osoby za hospodaření s majetkem pro činnost doplňkovou.

Organizace sdružených škol ve Znojmě využívá k zajištění vedlejší činnosti svých bytových i nebytových prostor, které pronajímá, i svých odborných pracovníků, kteří se podílí na vzdělávacích programech mimo výuku mateřské, základní a speciální školy.

Školní jídelna, která se nachází v internátní budově, poskytuje stravu nejen pro žáky škol, ale rovněž pro cizí strážníky, a podílí se největší částí na příjmech organizace z hospodářské činnosti.

Do roku 2010 byly v pronájmu dva školnické byty, jeden z nich byl ve zmíněném předělán na učebnu školy. Kromě bytové jednotky dochází i k pronájmu nebytových prostor.

Škola pořádá různé odborné vzdělávací kurzy, kurzy tance či různé cvičební aktivity pro širokou veřejnost.

Protože na hospodářské činnosti se podílí majetek a personál, který zajišťuje i činnost hlavní, dochází k dělení nákladů poměrovými koeficienty, např. pracovní úvazek jedné kuchařky v jídelně je rozdělen na dvě části, kdy 40 % připadá na činnost hospodářskou a 60 % na činnost hlavní. Toto rozdělení je platné od září roku 2012. Do srpna roku 2012 příslušelo hospodářské činnosti 70 % úvazku a hlavní zbylých 30 %. Ke změně poměru došlo kvůli propadu zájmu o stravu ze strany cizích strávníků, a tak byla snížena norma počtu obědů na den pro veřejnost. U ostatních služeb a nákladů pak bylo alokováno do srpna 2012 30 % z celkových nákladů školní jídelny na hospodářskou činnost, od září 2012 pak pouhých 15%.

2.4 Kontrolní mechanismy

Směrnice o finanční kontrole řídí kontrolní činnost v oblasti hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Kontroly mají přesně definovaný postup a dělí se do třech skupin. Předběžná kontrola posuzuje požadavky zaměstnanců a pracovišť, přiděluje limitované přísliby, prověřuje zakoupené zboží a účetní doklady. Průběžná kontroluje fakturované zboží a schvaluje ho podpisem. Následná zpětně prověřuje konečný výsledek provedených operací a je zakončena podpisem ředitele a ekonomky školy.

Pravidelné roční revizi podléhají všechna odloučená pracoviště. Každý měsíc se konají porady vedení školy. Provádí se rovněž měsíční uzávěrky, které se předkládají do 20. dne následujícího měsíce vedení školy. Čtvrtletní a roční uzávěrky jsou předkládány zřizovateli.

Kromě kontrol interních dochází i k externím. V roce 2012 se například jednalo o přezkoumání dodržování hygienických zásad a nařízení ve školní jídelně Krajskou hygienickou stanicí.

Inventarizace majetku a závazků organizace se provádí v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, s vyhláškou č. 270/2010

Sb., o inventarizace majetku a závazků, vyhláškou č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Směrnicí pro provedení inventarizace. Za dodržení všech předpisů a celkové provedení inventarizace odpovídá Ústřední inventarizační komise, která spolupracuje s dílčími inventarizačními komisemi.

2.5 Zřizovatel

Zřizovatelem organizace sdružených speciálních škol ve Znojmě je Jihomoravský kraj. Tento kraj se nachází na jihovýchodě území České republiky a sousedí s Rakouskem a se Slovenskem.

Tři obloučky v zelené, modré a žluté barvě, které tvoří logo kraje, jasně symbolizují vodu, zelené lány a lesy zalité slunečním světlem. (Jihomoravský kraj, 2011)

Obrázek 2: Logo Jihomoravského kraje

Zdroj: Výroční zpráva Jihomoravského kraje, 2011

Zastupitelstvo kraje je složeno z 65 členů a vykonává samosprávu, řídí rozvoj územního celku, schvaluje rozpočty kraje, zřizuje či ruší příspěvkové organizace, koordinuje vývoj cestovního ruchu atd. Zahrnuje v sobě celkem pět výborů a dvě rady. Kromě zastupitelstva tvoří další článek rada kraje, která se skládá ze 12 komisí pro různé obory. (Jihomoravský kraj, 2011)

Každoročně nejvýraznější částkou (okolo 70 %) v běžných výdajích Jihomoravského kraje tvoří výdaje na vzdělání, zejména na vzdělávání v obecních a krajských školách, které jsou hrazeny dotacemi ze státního rozpočtu. Dále pak velká část výdajů pravidelně putuje do oblasti dopravy a následně do sociálních věcí a zdravotnictví. U kapitálových výdajů pak největší podíl tvoří obor dopravy a následován je vzděláním, kam ročně putuje cca 13 % dotací na investice. (Jihomoravský kraj, 2011)

2.6 EU peníze školám

Organizace vstoupila do programu EU peníze školám dne 1. 9. 2010, jehož cílem je zlepšení kvality výuky, zlepšuje materiální vybavenost škol a nabízí možnosti dalšího vzdělávání vyučujících.

V předchozích letech byly peníze z Evropské unie pro většinu škol velmi těžko dosažitelné zejména díky vysokým administrativním nárokům na přípravu projektů. Ulehčit školám tyto nepopulární a složité úkony mají nyní zjednodušit projekty „EU peníze základním školám“ a „EU peníze středním školám“. Dopředu již byly nadefinovány šablony, které již zahrnují jednoduše nadefinované projekty a potřebné administrativní body. V případě základních škol je zde možnost získat okolo pěti tisíc korun na jednoho žáka. Z projektu jsou vyjmuty školy nacházející se na území města Prahy. (Scio, 2012a; Scio, 2012b)

Projekt EU peníze základním školám započal přijímat přihlášky začátkem roku 2010 a ukončil jejich příjem v prosinci 2012. Celkově bylo k rozdělení mezi základní školy vyčleněno 4,5 miliardy Kč. U projektu EU peníze středním školám započal příjem žádostí na podzim 2011 a skončil v červnu 2012. Celková částka určená k přerozdělení činila 1,5 miliardy Kč. (Scio, 2012a; Scio 2012b)

U základních škol je pozornost zaměřena na:

- čtenářskou gramotnost,
- cizí jazyky,
- využívání informačních a komunikačních technologií,
- matematiku,
- finanční gramotnost,
- inkluzivní vzdělávání⁸,
- přírodní vědy. (Scion, 2012a)

V případě středních škol je shodných prvních šest bodů, dále pak se jedná o:

- odborné kompetence,
- mentoring.(Scion, 2012b)

⁸ Přístup ke vzdělávání, kdy je zastáván názor, že žáci mají právo na vzdělávání ve skupinách se svými vrstevníky bez ohledu na sociální situaci, rasu, postižení či vyznání. Nejde zde jen o začlenění těchto žáků do běžných škol, ale zejména přizpůsobení jejich potřebám s důrazem na kvalitní vzdělávání.

Oba projekty mají společné čtyři potřebné kroky procesu žádosti o čerpání peněz z projektu. Zaprvé bylo třeba vyplnit šablonu projektu v souladu s potřebami žádající školy a podat ji. Ve druhém kroku byly žádosti posuzovány a schvalovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Třetí krok pojednával o pravidelných reportech o úspěšnosti projektu a dosahování cílů. V posledním kroku pak byl projekt ukončen sepsáním závěrečné zprávy, kde bylo prokázáno dosažení předurčených cílů. (Scio, 201a)

Účast organizace na tomto projektu přinesla finanční prostředky na zkvalitnění výuky základní školy zřízením mobilní počítačové učebny, zakoupením nových počítačů, dvou interaktivních tabulí a vytvořením digitálních učebních materiálů. Celková výše činila 1 060 444 Kč a byla připsána na účet organizace ve dvou částkách. V roce 2010 v poměrné výši 60 %, další rok zbylých 40 %.

V únoru 2012 proběhla veřejnoprávní kontrola, která zhodnotila projekt jako splňující schválený harmonogram, avšak zároveň poukázala na nesrovnalost v jednom bodě projektu a případ předala Územnímu finančnímu orgánu, který následně prokázal, že zadání veřejné zakázky diskriminační nebylo a tedy pravidlo porušeno nebylo.

Praktická škola v rámci programu pro střední školy obdržela dotaci 372 002 Kč, kdy první část (opět ve výši 60 %) byla přijata v říjnu roku 2012, zbylá část nebyla k polovině dubna roku 2013 ještě připsána. Do konce roku 2012 bylo 28 628 Kč čerpáno na výrobu šablon. Veškeré poskytnuté finance musí být vyčerpány do roku 2014.

3 Analýza příjmů

Častým případem bývá zaměňování pojmů příjmy a výnosy. Zatím co příjmy společně s výdaji jsou spojovány s cash-flow, výnosy a náklady pak se ziskem. Příjmem jsou peníze, které byly v daném období skutečně obdrženy. (Scholleová, 2009)

Výnosem se rozumí zvýšení ekonomického prospěchu za účetní období, které má podobu zvýšení peněžních či nepeněžních aktiv nebo podobu speciálních případů snížení či zaniknutí závazku. (Kovanicová, 2007)

Obrázek 3: Vztahy mezi příjmy a výnosy v jednom účetním období

Příjmy organizace daného období (zvýšení majetku vyjádřeného v penězích)		
Příjmy organizace, nikoli výnosy	Příjmy organizace, současně výnosy	
	Výnosy organizace, současně příjmy	Výnosy organizace, nikoli příjmy
Účetní výnosy daného období (zvýšení vlastního kapitálu)		

Zdroj: Máče, 2012, str. 37

3.1 Dotace

Přiznané dotace jsou zaúčtovány do výnosů, jsou-li poskytnuty na úhradu nákladů či úroků nezahrnutých do hodnoty pořízeného dlouhodobého majetku a technického zhodnocení (účty 648 a 668), nebo na účet skupiny nedokončeného dlouhodobého majetku, jsou-li alokovány na účelné pořízení dlouhodobého majetku a případných úroků zahrnutých v ceně pořízení, a tím tedy snižují jeho hodnotu. Příjem přiznané částky na bankovní účet pak o danou hodnotu sníží pohledávku za přiznanými dotacemi (účty 346 a 348). (Skálová a kol., 2012)

Největší podíl tvoří **dotace na přímé výdaje na vzdělávání**, které poskytuje ministerstvo školství. Z ní se hradí činnosti přímo související s předmětem působení organizace, tj. platy zaměstnanců, odvody z mezd, sociální a zdravotní pojištění, příspěvky do fondu kulturních a sociálních potřeb, ostatní platby za provedenou práci,

náhrady nemocí, učebnice a školní pomůcky, ochranné pomůcky (obuv a oblečení), knihy, odborný tisk a školení a vzdělávání pedagogů.

Dotace na provoz jsou poskytovány zřizovatelem a jejich odvody do rozpočtu měsíčního platebního kalendáře. Slouží k financování podpůrných procesů, např. spotřeba elektrické energie, vody, plynu, spotřeba materiálu, radiokomunikace, cestovné, náklady na reprezentaci nebo k úhradě odpisů nehmotného a hmotného svěřeného majetku, není-li organizace schopná hradit tyto náklady z jiných zdrojů.

Tyto dvojice dotace patří mezi stálý příjem organizace. Další typy dotací jsou dočasného či jednorázového charakteru. Mezi takové se řadí dotace na romského asistenta (od roku 2013 zrušeny), na kompenzační pomůcky, z úřadu práce či na platy pedagogických a nepedagogických pracovníků (v letech 2009 a 2010).

Tabulka 2: Přehled výše dotací v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Provozní dotace od zřizovatele	4 621 000	4 811 000	4 733 000	5 282 860
Dotace ze státního rozpočtu	29 953 140	29 430 830	29 983 500	29 892 880
Dotace celkem	34 574 140	34 241 830	34 716 500	35 175 740

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Dotace ze státního rozpočtu jsou každý rok přibližně stejné, rovněž je tomu i u provozních dotací od zřizovatele. Výjimkou je navýšení dotace od Jihomoravského kraje v roce 2012, kdy je v celkové výši zahrnuta i speciální dotace na havarijní stavy ve výši 340 tisíc korun, která sloužila k uhrazení výměny oken v budově na Horní České a dále na stavební úpravy toalet pro vozíčkáře na pracovišti Jezuitská.

Protože celkově byly každoročně strukturálně dotace podobné, pro znázornění jejich struktury postačují informace za rok 2012. Každoročně se liší jen o účelové dotace, které nebývají přiznávány v takové výši jako jsou dotace stále poskytované na provoz a přímé výdaje.

Tabulka 3: Struktura dotací v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Dotace	Částka pro rok 2012
Na provoz	5 282 860
Účelová na havarijní stavy	340 000
Na přímé výdaje na vzdělávání	28 804 700
„Rómský asistent“	75 642
Od Úřadu práce Znojmo	85 408
Z Evropské Unie	547 132
Na kompenzační pomůcky	40 000
Celkem	35 175 740

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Nejvýraznější položkou jsou přímé výdaje na vzdělávání, které jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Následovány jsou příspěvky od Jihomoravského kraje. Další dotace na účelové vynaložení jsou v nižších částkách, bývají časově omezené a vždy musí být prokazatelně vykázané výdaje s nimi spojené. V případě, že mohou být čerpány po dvě a více účetních období, jsou účetně převáděny do dalších let.

3.2 Sponzorské dary

Z účetního hlediska se přijaté dary neúčtují do výnosů, ale na kapitálový účet 413 – Ostatní kapitálové fondy a vytváří tak vlastní zdroj organizace a souvztažně na bankovní účet či do pokladny, v případě finančního daru. (Skálová a kol., 2012)

Největší část sponzorských darů putuje přímo základní škole, dále pak internátu, praktické škole, velmi malá část škole mateřské, družina a internát dary neobdržely žádné.

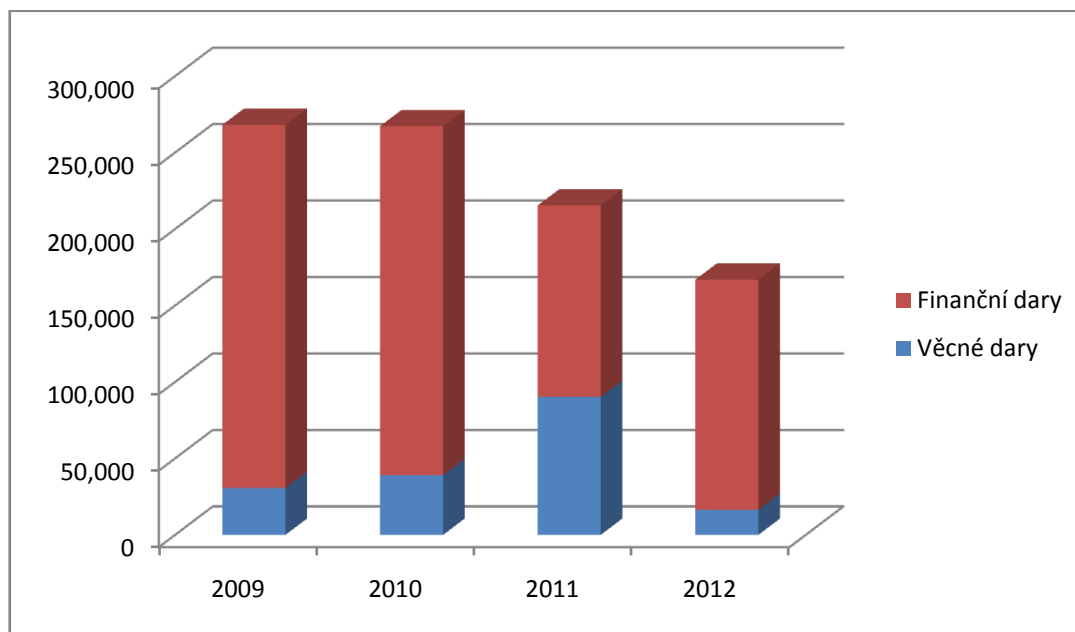
Tabulka 4: Struktura přijatých darů v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Věcné dary	30 700	39 000	90 250	16 420
Finanční dary	237 440	228 256	125 166	150 493
Dary celkem	268 140	267 256	215 416	166 913

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Velké sponzorské akce nejsou vůbec běžné. Naopak se spíše jedná o drobné dárcy, kteří věnují nižší finanční částky vícekrát do roka, případně věcné dary. Zároveň jsou mnohem častější dary finančního charakteru než hmotného. U věcných darů se pak převážně jedná o drobné dárky a hračky věnované jednotlivým školám a internátu v rámci vánočních besídek.

Obrázek 4: Struktura přijatých darů v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Tabulka i obrázek vypovídají o výrazném klesajícím trendu poskytnutých darů. V oblasti poskytnutých věcných darů je výjimkou rok 2011, kdy tvoří 41,9 % z celkových přijatých darů. Mezi nimi byly například počítače v hodnotě 13 668 Kč věnované autistické třídě sponzorované společností prodávající zařízení na úpravu

vody, filtraci a čištění pitné vody, dále starší piano v hodnotě 15 000 Kč pro pracoviště na Jezuitské, stolní fotbálek v hodnotě 15 350 Kč pro praktickou školu či v měsíci prosinci dárky pro děti z internátu v hodnotě 38 227 Kč.

3.3 Fondy

Veškeré operace při tvorbě a čerpání fondů jsou regulovány zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který pojednává o čtyřech formách fondů:

- fond kulturních a sociálních potřeb,
- rezervní fond,
- investiční fond,
- fond odměn.

Zaznamenávání účetních operací týkajících se jejich tvorby a rozpouštění je komplikovanější, neboť závisí na druhu fondu, zdrojů, ze kterých jsou tvořeny, a předmětu, na který jsou využity.

Fond kulturních a společenských potřeb podléhá vyhlášce č. 365/2010 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb. Od 1. ledna 2011 je tento fond vytvářen z nákladů na platy a náhrady platů, a to ve výši 1 % celkového ročního objemu na základě nařízení kraje.

Fond FKSP je v organizaci spravován na kapitálovém účtu 412 – Fond kulturních a sociálních potřeb. Výše jeho přidělu se účtuje na stranu MD nákladového účtu 527 – Zákonné sociální náklady a zároveň se provede souvztažný zápis na stranu MD účtu 243 – Běžný účet FKSP a na stranu DAL účtu 241 – Běžný účet. Čerpání se pak projeví snížením běžného účtu FKSP.

Tabulka 5: Fond kulturních a sociálních potřeb v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Název	2009	2010	2011	2012
Počáteční stav	214 482	216 475	220 174	135 0389
Tvorba fondu	436 798	429 827	221 806	217 357
Základní příděl	436 798	429 827	221 806	217 357
Čerpání fondu	434 805	426 128	306 591	244 345
Stravování	92 988	92 701	68 104	53 024
Rekreace	76 910	75 185	35 870	28 000
Kultura, tělovýchova a sport	86 860	80 020	41 980	41 970
Sociální výpomoci a půjčky	-	-	-	5 000
Ostatní užití fondu	178 047	178 222	160 637	116 351
Konečný stav	216 475	220 174	135 389	108 401

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Do konce roku 2010 byl fond FKSP tvořen 2% z celkového ročního příjmu, a to je příčinou výrazného poklesu při tvorbě fondu mezi lety 2010 a 2011. Nižší příspěvky mají za následek snížené čerpání zejména v oblasti příspěvků zaměstnanců na rekreaci a kulturu. Dříve například byly zaměstnancům poskytovány příspěvky na vitamíny dvakrát do roka, nyní pouze jednou, nebo počet voucherů do kina byl snížen na polovinu.

Možnosti rozpuštění fondu FKSP z důvodu sociální výpomoci a půjčky bylo využito v roce 2012, kdy byla poskytnuta nenávratná finanční výpomoc jednomu zaměstnanci v tíživé životní situaci.

Rezervní fond tvoří přijaté dary účelové i neúčelové, zlepšený výsledek hospodaření a nevyčerpané dotace z rozpočtu EU a jiných mezinárodních smluv. Zlepšeným výsledkem hospodaření se rozumí takový výsledek hospodaření po zdanění a odvodu nevyčerpaných účelových prostředků. Tento fond slouží k dalšímu rozvoji činnosti organizace, k překlenutí časovému nesouladu mezi náklady a výnosy či úhradě ztrát z předchozích let (zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Na kapitálovém účtu 413 je evidován rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření. Příděl do fondu ze zlepšeného výsledku hospodaření se zaúčtuje

souvztažným zápisem na stran MD účtu 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení a na stranu DAL účtu 413. Přijaté peněžní dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí navýší bankovní účet a zároveň kapitálový účet 414 – Rezervní fond z ostatních titulů.

Příděl do fondu je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření v poměrné výši nařízené Jihomoravským krajem. Toto nařízení není fixní po delší časové období. V letech 2009 – 2012 byl poměr přídělu stanoven na 80 %.

Tabulka 6: Rezervní fond v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Název	2009	2010	2011	2012
Počáteční stav	251 719	397 438	989 712	378 813
Tvorba fondu	364 629	904 271	296 040	416 845
Zlepšený výsledek hospodaření	96 490	479	80 624	55 599
Nespotřebované dotace z rozpočtu EU	-	636 266	-	194 333
Peněžní dary	268 140	267 526	215 416	166 913
Čerpání fondu	218 910	311 997	906 939	262 900
Použití peněžních darů	157 045	306 407	203 260	165 198
Čerpání ze zlepšeného výsledku hospodaření	-	-	162 099	3 016
Ostatní čerpání	61 865	5 590	365 359	-
Čerpání nespotřebované dotace	-	-	541 580	94 686
Konečný stav	397 438	989 712	378 813	532 758

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

V roce 2010 byly poskytnuty dotace z Evropské unie, které měly stanovené období využití přesahující konec účetního období, a tak byly převedeny na účet rezerv a postupně využity v následujících dvou letech. V tom roce rovněž byl znatelný propad v přídělu do fondu ze zlepšeného výsledku hospodaření z důvodu nízkého hospodářského výsledku celé organizace.

Investiční fond slouží k financování investičních potřeb dle interního normativního aktu Zásad vztahů orgánů Jihomoravského kraje k řízení příspěvkových organizací, kdy část je odváděna zpět zřizovateli. Mezi jeho zdroje patří 75% odpisů, investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, investiční příspěvky ze státních fondů a příjmy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku, který byl ve vlastnictví příspěvkové organizace.

Tento fond je evidován na účtu 416 – Fond reprodukce majetku a příspěvková organizace jej tvoří z odpisů dlouhodobého majetku, tedy tvorba přidělu do fondu je zaúčtována na stranu MD účtu 401 – Jmění účetní jednotky a zároveň navýší stranu DAL účtu 416. Financování pořízení majetku či technického zhodnocení se účtuje opačně jako přiděly do fondu. V případě oprav a udržování majetku by se na straně DAL provedl souvztažný zápis na účtu 648 – Čerpání fondů.

Tabulka 7: Investiční fond v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Počáteční stav	2 928	1 286	8 155	6 888
Tvorba fondu	977 600	1 294 835	953 604	942 864
Ve výši odpisů DHM a DNM	977 600	964 835	953 604	942 864
Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	-	330 000	-	-
Čerpání fondu	979 242	1 287 965	954 871	946 164
Financování investičních výdajů	779 242	987 965	254 871	346 164
Odvod do rozpočtu zřizovatele	200 000	300 000	700 000	600 000
Konečný stav	1 286	8 155	6 888	3 588

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Příděl fondu tvořený ve výši odpisů dlouhodobého majetku zpravidla stačí ke krytí investičních výdajů organizace a ke konci účetnímu období ještě zbývají nevyčerpané prostředky, které se poté převádí na účet zřizovatele. Investiční dotace poskytované ze strany zřizovatele jsou méně časté a jsou poskytovány na základě plánovaných investičních výdajů, které jsou zahrnuty v plánovaném rozpočtu na účetní období.

V roce 2012 byl investiční fond použit na opravy zpevněných ploch dvora na pracovišti na Jezuitském náměstí, které dosáhly celkové hodnoty 375 tisíc korun, avšak v roce 2012 byla uhrazena část, protože poslední faktura byla organizaci doručena až po ukončení účetního období.

Fond odměn je druhým fondem, mezi který se rozděluje zlepšený výsledek hospodaření. Dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů může být tvořen až do výše 80 % zlepšeného výsledku hospodaření, avšak maximálně do výše 80 % stanoveného objemu prostředků na platy zaměstnanců. K jeho čerpání dochází tehdy, nepostačují-li prostředky v rozpočtu na úhradu platu zaměstnanců, zejména při vyplácení mimořádných odměn.

Příděl do fondu ze zisku se zaúčtuje na stranu MD na účtu 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení a souvztažně na straně DAL účtu 411 – Fond odměn. Čerpání sníží hodnotu účtu fondu odměn a zároveň se zaúčtuje do výnosů 648 – Čerpání fondů.

Tabulka 8: Fond odměn v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Počáteční stav	94 684	117 406	78 526	21 182
Tvorba fondu	23 000	120	20 156	13 900
Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	23 000	120	20 156	13 900
Čerpání fondu	278	39 000	77 500	-
Použití na platy	278	39 000	77 500	-
Konečný stav	117 406	78 526	21 182	25 082

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Stejně jako v rezervním fondu, i zde se projevil nízký hospodářský výsledek, jehož poměrná část slouží ke tvorbě fondu. K čerpání dochází tehdy, jsou-li překročeny rozpočtované osobní náklady a nestačí na ně peněžní prostředky. Avšak vzhledem k nízké tvorbě se organizace snaží rozpočet na platy dodržet a z fondu čerpat minimálně, což se projevuje i v odměnách zaměstnanců.

3.4 Výnosy z prodeje služeb

Tržby za vlastní výkony zahrnují jak tržby z prodeje služeb, tak aktivaci vnitropodnikových služeb za hlavní činnost, kdy příjmy organizace jsou tvořeny stravným, platbou za ubytování, školným a vnitroorganizačními výnosy školní jídelny. U hospodářské činnosti jsou pak příjmy tvořeny stravným pro externí strávnický, ubytováním pro externí hosty a případným pronájemem nebytových prostor.

Veškeré tržby z prodaných služeb se projeví na účtu 602 – Výnosy z prodeje služeb, kde analyticky rozdělují výnosy za činnost hlavní a činnost hospodářskou. Vnitroorganizační výnosy ze školní jídelny jsou účtovány na 622 – Aktivace vnitroorganizačních služeb.

Tabulka 9: Struktura výnosů z hlavní činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)

		2009	2010	2011	2012
Strava	Internát	330 729	323 696	293 583	300 715
Obědy	Zaměstnanci a důchodci	275 376	279 576	303 684	365 512
	Žáci	178 434	204 228	223 042	246 909
Ubytování	Internát	74 005	74 385	82 635	93 465
Školné	Mateřská škola	-	-	6 660	22 680
	Školní družina	-	-	8 750	17 840
	Školní klub	-	-	1 325	2 891
Vnitroorganizační výnosy	Školní jídelna	229 372	233 222	257 070	261 558
	Jiné výnosy z vlastních výkonů	-	10 000	-	-
Celkem		1 087 910	1 125 110	1 176 750	1 311 570

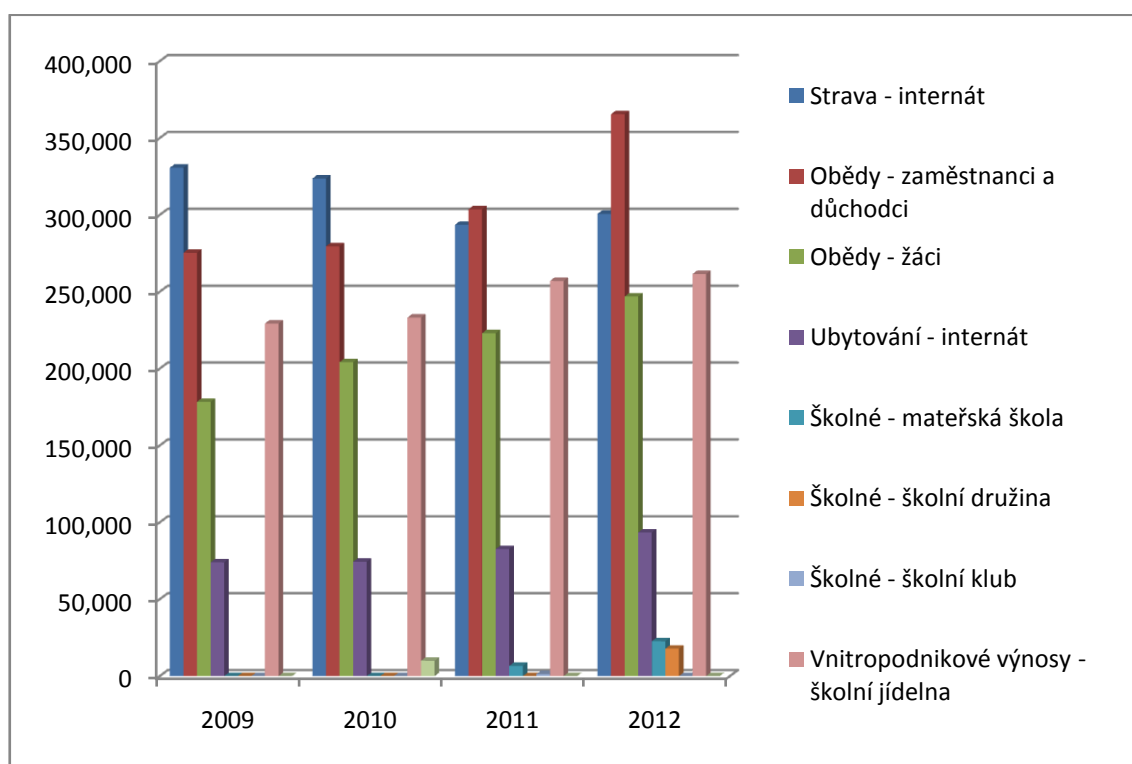
Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Školné do konce srpna 2011 neprocházelo účetnictvím, proto není evidované v příjmech vytvořených hlavní činností. A protože se účetně evidovalo až od počátku školního roku 2011/2012, je tedy příjem z něj za rok 2011 výrazně nižší než v roce následujícím.

Vnitroorganizační výnosy ze školní jídelny v sobě zahrnují stravné pro zaměstnance, které se následně projeví vždy ve mzdových nákladech. V roce 2010 byly zaúčtovány i jiné výnosy z vlastních výkonů na účtu 609 ve výši 10 000 Kč.

Žáci ubytovaní na internátě mají v jídelně zajištěnou celodenní stravu. Celkový počet ubytovaných žáků se rok od roku snižuje, proto má příjem ze stravného za internátní žáky klesající tendenci, která se však neprojevuje v příjmech za ubytování, neboť poplatky za něj rostou v důsledku růstu nákladů na provoz internátu.

Obrázek 5: Přehled struktury výnosů z hlavní činnosti v letech 2009 – 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Z obrázku výše je patrné, že z pohledu finanční návratnosti z hlavní činnosti je nejdůležitější službou poskytování stravy, ať už celodenní či pouze obědů. Přijaté školné za školní družinu či školní klub je naopak velmi nepatrné.

Tabulka 10: Výnosy z hospodářské činnosti v letech 2009 – 2012 (v Kč)

		2009	2010	2011	2012
Obědy	Cizí strážníci	551 264	543 761	489 510	368 669
Nájem	Školnické byty	71 016	45 212	32 100	32 532
Ubytování	Internát – cizí hosté	5 700	12 480	7 800	10 750
Pronájem	Nebytové prostory	-	56 000	-	8 500
Celkem		627 980	657 453	529 410	42 451

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

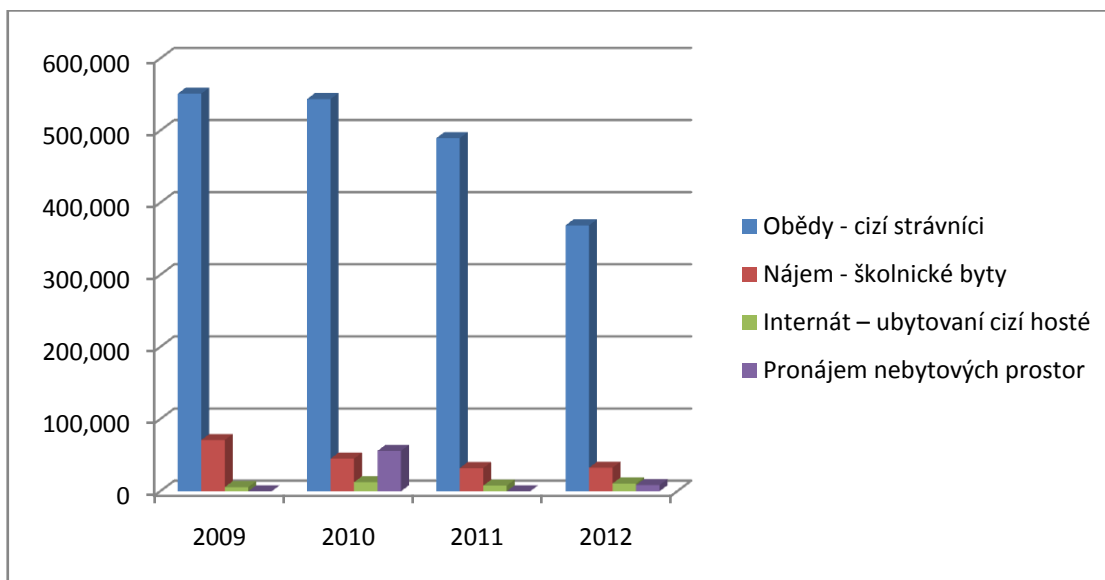
Školní jídelna nabízí obědy i pro cizí strážníky, což tvoří hlavní část příjmu z vedlejší činnosti. Je tak využíváno stávajícího zařízení a dochází k větší výtěžnosti jídelny. Poskytování stravy je tedy nejdůležitějším zdrojem příjmů u hospodářské činnosti stejně jako u činnosti hlavní.

Během letních prázdnin v roce 2010 došlo k přestavbě školnického bytu ve škole na ulici Horní Česká na nové výukové prostory. Tím došlo ke snížení příjmu z pronájmu dvou školnických bytů na pouhý jeden.

Město Znojmo pořádá během roku významné kulturní události. Mezi nejznámější patří Vinobraní v měsíci září, kdy v tomto období poptávka po ubytování značně převyšuje nabídku. Organizace se rozhodla využívat v tomto období neobsazené internátní pokoje k ubytování turistů.

Poslední položkou příjmů za hospodářskou činnost jsou pronájmy nebytových prostor, které však nejsou příliš obvyklé. V roce 2010 se jednalo o pronájem učeben pro školení konané Ligou vozíčkářů (17 600 Kč), dále organizací EdA (3 200 Kč) či Univerzitou Palackého v Olomouci (16 000 Kč).

Obrázek 6: Přehled struktury výnosů z hospodářské činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Stejně jako je tomu u činnosti hlavní, tak i u činnosti hospodářské je nejdůležitějším zdrojem příjmů poskytování stravy, tentokrát však cizím strážníkům. Další příjmy jsou velmi nízké.

3.5 Struktura výnosů

Výnosy jsou pro přehlednost strukturovány dle účtových skupin, na kterých organizace účtuje výnosy za činnost hlavní i činnost vedlejší, která se týká pouze tržeb za vlastní výkony a je odlišována na analytických účtech. Celkově jsou potom výnosy shrnuty do tří velkých celků:

- výnosy z činnosti,
- finanční výnosy,
- výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky ze státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a sociálních fondů (výnosy z transferů).

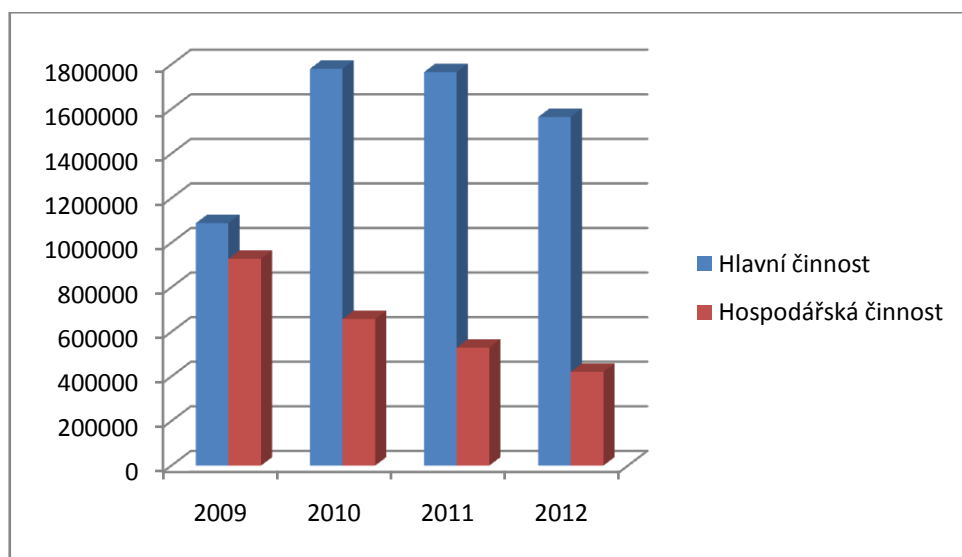
Tabulka 11: Struktura výnosů z hlavní a hospodářské činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009		2010		2011		2012	
	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
Tržby za vlastní výkony a zboží	858 544	627 980	891 885	657 453	919 679	529 410	1 050 012	420 451
Jiné provozní výnosy	229 372	-	655 312	-	589 267	-	514 378	-
Aktivace vnitroorg. služeb	297 890	-	233 222	-	257 070	-	261 558	-
Výnosy z činnosti	1 385 805	927 980	1 780 419	657 453	1 766 016	529 410	1 825 948	420 451
Finanční výnosy	1 730	-	1 544	-	1 580	-	1 008	-
Výnosy z transferů	34 574 137	-	34 241 825	-	35 258 077	-	35 175 740	-
Výnosy celkem	35 961 673	627 980	36 023 788	657 453	37 025 673	529 410	37 002 947	420 451

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Kromě výnosů činnosti, které jsou tvořeny jak za hlavní, tak hospodářskou činnost, tvoří příjem organizace i finanční výnosy, které však jsou zanedbatelné. Výnosy z činnosti hlavní zahrnují kromě poskytovaných služeb i hodnotu zúčtování fondů. Výnosy z transferů jsou veškeré přijaté dotace.

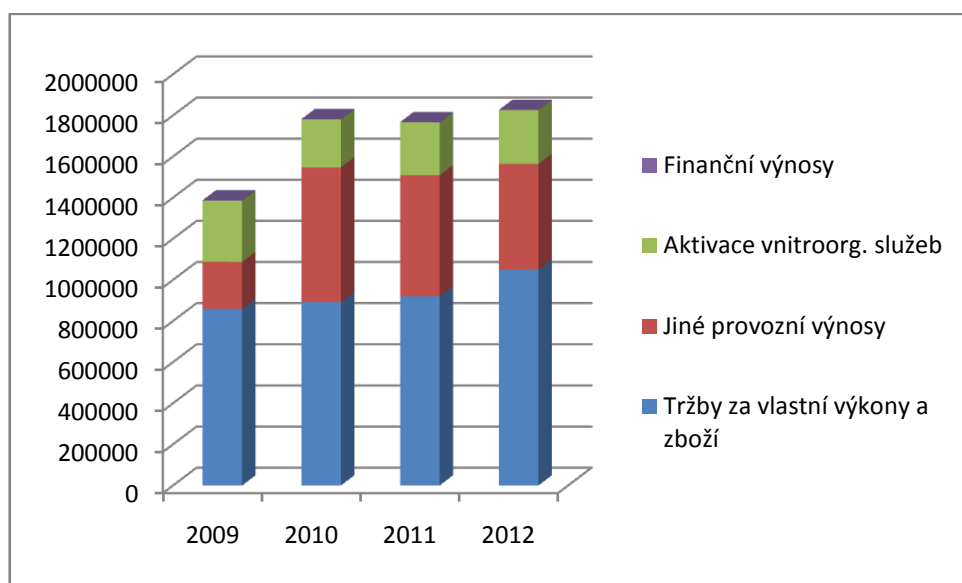
Obrázek 7: Přehled poměrů výnosů z činnosti za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Z výše vyobrazeného grafického znáhornění lze vypořadovat výrazně měnící se poměr výnosů z činnosti za hlavní a hospodářskou činnost, kdy v roce 2009 hodnoty byly téměř vyrovnané a kdy v letech následujících vzrostla propast mezi těmito druhy příjmů.

Obrázek 8: Poměry výnosů za hlavní činnost kromě výnosů z transferů za roky 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Příspěvky a dotace na provoz tvoří naprostou většinu příjmů příspěvkové organizace, avšak nedosahají výše, která by byla schopna plně pokrýt veškeré provozní náklady hospodářské činnosti, a tak organizace vybírá poplatky na některé poskytované služby, ty tvoří výraznou modrou část sloupců dodatečných zdrojů financování v obrázku výše.

Jiné provozní výnosy zahrnují čerpání fondů, které jsou podrobně rozebírány v jiné kapitole. Poslední výraznou položkou jsou výnosy z aktivace vnitroorganizačních služeb, kde se jedná o výnosy školní jídelny, které se odrazí ve mzdových nákladech.

4 Analýza výdajů

Stejně jako u příjmů, i zde bývá často zaměňován pojem výdaj a náklad. Náklady odečtené od výnosů tvoří zisk, zatímco rozdíl mezi příjmy a výdaji tvoří cash-flow. Výdaji jsou tedy skutečně vynaložené peníze za dané účetní období. (Scholleová, 2009)

Náklady představují opak výnosů, tedy snižují ekonomický prospěch za účetní období, buď jako snížení hodnoty peněžních či nepeněžních aktiv nebo v podobě zániku závazků. (Kovanicová, 2007)

Obrázek 9: Vztahy mezi výdaji a náklady v jednom účetním období

Výdaje organizace daného období (snížení majetku vyjádřeného v penězích)		
Výdaje organizace, nikoli náklady	Výdaje organizace, současně náklady	
	Náklady organizace, současně výdaje	Náklady organizace, nikoli výdaje
Účetní náklady daného období (snížení vlastního kapitálu)		

Zdroj: Máče, 2012, str. 36

4.1 Osobní náklady

Veškeré osobní náklady jsou zaúčtovávány do 5. účtové třídy. Konkrétně na účty 521 – Mzdové náklady, 524 – Zákonné sociální pojištění (účtuje se ve výši povinného plnění), 525 – Jiné sociální pojištění (účtuje se ve výši dobrovolného plnění), 527 – Zákonné sociální náklady a 528 – Jiné sociální náklady.

V současné době organizace zaměstnává celkem 82 osob. Organizační struktura je zobrazena v diagramu, který je umístěna v příloze A. Nejpočetnější skupinou jsou učitelé a jsou následováni asistenty pedagoga, neboť vzdělávání a péče o osoby s lehkými až těžkými zdravotními i psychickými postiženími je velmi náročné a vyžaduje individuální přístup.

Tabulka 12: Kategorie zaměstnanců, počet a průměrné platy zaměstnanců v kategorii (v počtu osob, v Kč)

Kategorie	Evidenční počet zaměstnanců	Průměrné platy
Učitelé	38	27 202
Vychovatelé	7	22 587
THP	4	21 506
Kuchařky	3	13 810
Dělnické profese	9	12 683
Asistenti pedagoga	21	16 450
Celkem	82	-

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Ve státní sféře jsou pracovníci zařazováni do platových tříd (celkem jich je 16) na základě odpracovaných let a dosažené kvalifikace. Platové tabulky jsou řízeny příslušným zákonem, resp. stupnice tarifů jsou uvedeny v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 564/2006 Sb.

Náklady na platy zaměstnanců tvoří nejvýraznější část všech nákladů organizace za hlavní činnost. Jak již bylo uvedeno výše, někteří pracovníci vykonávají pracovní úkoly, které se podílí jak na hlavní činnosti organizace, tak na činnosti hospodářské, a tak je třeba tyto mzdy poměrově rozdělit mezi jejich náklady.

Tabulka 13: Rozdělení mzdových nákladů dle činnosti za roky 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Hlavní činnost	21 819 443	21 577 536	22 255 866	22 046 076
Hospodářská činnost	114 151	116 751	115 655	103 720
Celkem	21 933 594	21 694 287	22 371 521	22 149 796

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

S náklady na mzdy souvisí i zákonné sociální a zdravotní pojištění odváděné za zaměstnance zaměstnavatelem. Výše sociálního pojištění je stanovena ve výši 25 % z hrubé mzdy a zdravotní ve výši 9 %. Tyto sazby byly po sledované období neměnné.

Tabulka 14: Sociální pojištění a náklady za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Sociální a zdravotní pojištění - povinné	7 132 972	7 276 292	7 505 577	7 329 845
Jiné sociální pojištění	91 513	87 519	92 157	95 124
Zákonné sociální náklady	434 515	427 513	220 649	237 697
Jiné sociální náklady	323 547	366 501	411 720	408 418
Sociální pojištění a náklady celkem	7 982 547	8 157 825	8 230 103	8 071 084

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Sociální a zdravotní pojištěné ve výši dané zákonem tvoří nejvýznamnější položku všech sociálních nákladů jak za činnost hlavní, tak hospodářskou. Jiná sociální pojištění zahrnují životní a penzijní pojištění, které organizace hradí za zaměstnance, které se týká i těch, které mají pracovní úvazek rozdělen mezi obě činnosti a tak se musí poměrná část objevit i v analytickém účtování hospodářské činnosti.

Sociální náklady zákonné se týkají nákladů ve vztahu k pracovním a sociálním podmínkám a péči o zdraví zaměstnanců, např. povinné lékařské prohlídky či část stravenek hrazená zaměstnavatelem. Stravenky proplácené nad rámec jsou pak zúčtovány do jiných sociálních nákladů.

Tabulka 15: Sociální pojištění a náklady za hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Sociální a zdravotní pojištění - povinné	38 818	39 707	39 315	35 256
Jiné sociální pojištění	459	493	547	475
Zákonné sociální náklady	2 283	2 314	1 157	1 040
Sociální pojištění a náklady celkem	41 560	42 514	41 019	36 771

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Na analytických účtech ostatních sociálních nákladů nebyly za sledované období účtovány žádné položky ve vztahu k hospodářské činnosti, proto jsou ve výše uvedené tabulce zmíněny pouze tři účty. Hodnoty na nich jsou zřetelně nižší než u činnosti hlavní, a to z důvodu spojitosti jejich tvorby odvozené od poměrů pracovních úvazků vyčleněných na činnost hospodářskou.

4.2 Spotřeba materiálu

Účet 501 eviduje spotřebu materiálu jak za hlavní, tak hospodářskou činnost a do konce roku 2011 na něm byly zařazeny i náklady z drobného dlouhodobého majetku, které se od roku 2012 evidují samostatně na účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku. V posledním roce tedy zjištěné zůstatky na účtu 501 tvořily 1 467 836 Kč a na účtu 558 dosahovaly hodnoty 551 476 Kč, tedy ¼ nákladů spotřeby tvořil materiál zařazený do evidence.

Tabulka 16: Spotřeba materiálu za jednotlivé činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Hlavní činnost	2 210 905	1 917 864	2 236 341	2 019 312
Hospodářská činnost	298 800	279 621	253 070	202 161
Spotřeba materiálu celkem	2 509 705	2 197 485	2 489 411	2 221 473

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Na analytickém účtu se podrobně eviduje spotřeba materiálu hlavní činnosti pro vytvoření každoročního přehledu plnění rozpočtu organizace. Analytika se člení na potraviny, které tvoří nejvyšší spotřebu ve školní kuchyni, ochranné pomůcky pro uklízečky a další technické pracovníky, oděv a obuv pro pedagogické i nepedagogické pracovníky (např. ve školce je povinný bílý pracovní oděv a zdravotní světlá obuv), učebnice pro žáky či učební materiály pro učitele atd.

Tabulka 17: Spotřeba materiálu za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Potraviny	784 570	809 650	819 120	913 130
Ochranné pomůcky	33 980	29 890	36 660	23 880
Prádlo, oděv, obuv	1 760	3 630	2 250	1 790
Učebnice a školní pomůcky	129 600	72 020	75 000	72 600
Knihy, učební pomůcky, tisk	561 220	144 300	626 530	578 270
Drobný hmotný majetek	261 050	457 400	238 660	130 140
Ostatní materiál	438 720	400 980	438 120	299 490
Celková spotřeba materiálu	2 210 900	1 917 870	2 236 340	2 019 310

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Za výraznými výdaji za knihy, učební a školní pomůcky ušetřené finance z poskytnutých slev na sociálním pojištění v roce 2009, kdy byly tyto bonusové zdroje rozpuštěny do ostatních neinvestičních výdajů.

Poskytnuté finanční prostředky od Evropské unie v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost umožnily další výdaje za učební pomůcky a knihy. Konkrétnější informace byly již uvedeny v kapitole 2.6, která pojednávala program EU peníze školám.

4.3 Spotřeba energie

Náklady spojené se spotřebou energie spadají do účtové skupiny 50 – Spotřebované nákupy stejně jako spotřeba materiálu. Spotřeba energie se účtuje na účet 502 a zahrnuje náklady na plyn, elektrickou energii, páru a vodu.

Stejně jako se poměrovými čísly rozpočítávají mzdové náklady či spotřeba materiálu mezi hlavní a hospodářskou činností, tak dochází k rozdělování nákladů za spotřebovanou energii u činností, které jsou s hospodářskou činností spojeny.

Tabulka 18: Spotřeba energie za jednotlivé činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Hlavní činnost	1 699 389	1 768 130	1 638 037	1 776 687
Hospodářská činnost	46 106	42 548	37 689	40 247
Spotřeba energie celkem	1 745 495	1 810 678	1 675 726	1 816 934

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, část nákladů za spotřebovanou energii přidělená hospodářské činnosti je velmi nízká. Hospodářská činnost je pouze doplňková. Převážná většina vytápění, spotřeba plynu a elektrické energie je úzce spojena s provozováním hlavní činnosti, a to zejména vyučováním.

Tabulka 19: Přehled spotřeby energií za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Voda	165 590	193 660	216 540	195 450
Plyn	985 740	1 083 240	995 940	1 108 090
Elektrické energie	548 060	491 230	425 550	473 150
Celková spotřeba energie	1 699 390	1 768 130	1 638 030	1 776 690

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Navzdory každoročnímu navyšování cen energie se velikost celkových nákladů nijak výrazně nenavyšuje. Tento fakt lze přisuzovat kontaktu se společnostmi poskytujícími energie a schopnostem optimalizovat náklady na tyto služby.

4.4 Služby

Tento typ nákladů zachycuje prvotní náklady za externí služby, které společnost nakoupila od dodavatelů za dané účetní období. Spadají sem i náklady na reprezentaci, kde mohou být zúčtovány vlastní výkony vykonané za účelem reprezentace, či ostatní služby, pod kterými je zahrnut drobný nehmotný majetek, které se nevede jako dlouhodobý. (Kovanicová, 2013)

Všechny uvedené služby spadají do účtové skupiny 51 – Služby a zaúčtovávají se na čtyři různé účty, které se dále analyticky člení na služby nakoupené v rámci činnosti hlavní a činnosti hospodářské. Jedná se o účty: 511 – Opravy a udržování, 512 – Cestovné, 513 – Náklady na reprezentaci a 518 – Ostatní služby. Poslední účet se dále člení dle jednotlivých druhů služeb.

Tabulka 20: Spotřeba služeb za jednotlivé činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)

		2009	2010	2011	2012
Opravy a udržování	Hlavní činnost	226 640	483 864	432 646	1 004 471
	Hospodářská činnost	442	894	5 590	2 210
Cestovné	Hlavní činnost	52 656	32 104	30 504	20 123
	Hospodářská činnost	70	113	-	-
Náklady na reprezentaci		5 299	4 470	5 849	3 167
Ostatní služby	Hlavní činnost	1 046 078	1 086 032	1 157 220	948 031
	Hospodářská činnost	9 365	26 628	4 181	3 259
Celkem		1 340 550	1 634 105	1 635 990	1 981 261

Zdroj: vlastní zpracování

Poskytnuté dotace na havarijní stavy byly v roce 2012 použity na výměnu 6 oken na budově Horní Česká 15 a rekonstrukci sociálního zařízení pro imobilní žáky na Jezuitském nám. 1, kde v tom samém roce byla rovněž upravena dvorní plocha.

V roce 2011 byl zaznamenán nárůst nákladů za hospodářskou činnost, protože v daném období bylo nutné provést opravy ve školní jídelně – kuchyni, které se týkaly opravy konvektoru, opravy přístroje na zpracování masa, servisu elektrospotřebičů a opravy sporáku, kterou bylo dokonce potřeba vykonat dvakrát.

Cestovné má klesající tendenci vlivem snižujícího se počtu žáků, tedy i uskutečněných cest na různá soustřední či vědomostní a sportovní soutěže. U vedlejší činnosti za poslední dva sledované roky nebylo cestovné evidováno žádné.

Potřeba rozšíření sítě a programových vybavení se projevila v nákladech hospodářské činnosti v roce 2009, které byly hrazeny z příjmů hospodářské činnosti.

Tabulka 21: Ostatní služby spotřebované za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Služby pošt	12 080	11 430	13 530	9 150
Služby telekomunikací a radiokomunikací	170 990	177 760	149 410	122 970
Služby peněžních ústavů	19 650	20 050	22 400	19 330
Nájemné	81 110	77 330	70 780	46 400
Školení a vzdělávání	25 190	35 070	38 900	21 320
Programové vybavení	70 970	29 710	29 990	42 060
Ostatní služby	685 990	754 730	854 600	708 180
Celkem	1 065 980	1 106 080	1 179 610	969 410

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Snižující se náklady na služby telekomunikací a radiokomunikací jsou dílem úzké spolupráce s odborníky a poradci z této oblasti, se kterými organizace navázala dobré vztahy.

Ke dni 30. června 2012 došlo k přestěhování praktické školy z adresy J. Palacha 2 do budovy na Horní České, čímž došlo k ušetření části nájemného v roce 2012.

Organizace dbá na to, aby zaměstnanci byli pravidelně proškolení. U administrativních pracovníků se jedná o školení zejména ohledně změny zákonů, účetních standardů či v rámci využívání softwaru, převážně účetního. Pedagogičtí pracovníci pak jsou pravidelně proškolení ohledně postupů vzdělávání, rozšiřování jejich kvalifikace a speciálních přístupů k různým druhům fyzických a mentálních postižení.

Programová vybavení používaná ve školách jsou opatřena licencemi, které je potřeba pravidelně obměňovat. V roce 2009 velké části z nich exspirovala doba platnosti, a tak bylo zapotřebí jejich obnovení. Podobný případ nastal i v roce 2012, kdy však nebylo nutné obnovovat licenci u většího počtu programů.

4.5 Odpisy dlouhodobého majetku

Účetní odpisy se účtují na účtu 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Ve výši těchto odpisů jsou tvořeny příspěvky do investičního fondu organizace. Na základě směrnice Zásady vztahů orgánů Jihomoravského kraje k řízení příspěvkových organizací se dlouhodobý majetek odepisuje měsíčně prostřednictvím účetních odpisů z pořizovací ceny, ze které je stanovena roční odpisová sazba vyjadřující míru opotřebení za rok. Majetek se odepisuje lineární metodou po celou dobu jeho odepisování, která začíná měsícem po měsíci uvedeném do užívání, maximálně však do výše pořizovací ceny.

Tabulka 22: Odpisy za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 -2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Hlavní činnost	939 329	920 605	918 364	913 497
Hospodářská činnost	38 272	36 715	35 240	29 367
Odpisy celkem	977 601	957 320	953 604	942 867

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Do konce srpna 2012 byl koeficient pro rozdělní odpisů z majetku, který je využíván na činnosti hlavní i vedlejší, 0,7 pro činnost hospodářskou. Od září 2012 došlo ke snížení koeficientu na 0,4 pro hospodářskou činnost. Změna sazeb koeficientů pro rozpočtení odpisů dlouhodobého majetku z hlavní a hospodářské činnosti se v celkovém poměru projevila jen minimálně.

4.6 Struktura nákladů

Struktura přehledu nákladů je členěna dle účtových skupin účtové skupiny 5 – náklady, a to zvláště za činnost hlavní a činnost hospodářskou. Je zjevné, že u činnosti hlavní budou položky několika násobně větší, neboť u hospodářské se jedná pouze o činnost doplňkovou, u které je navíc část nákladů alokována pouze procentním podílem z celkových nákladů, o které se dělí s činností hlavní.

Celkový přehled je strukturován dle účetních skupin, na kterých organizace účtuje své náklady analyticky pro činnost hlavní a pro činnost vedlejší.

Tabulka 23: Přehled struktury nákladů v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009		2010		2011		2012	
	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
Spotřebované nákupy	3 910 294	344 906	3 685 994	322 169	3 874 378	290 939	3 244 523	242 408
Služby	1 330 673	9 877	1 606 470	1 007	1 626 219	9 771	1 975 792	5 470
Osobní náklady	29 801 990	155 711	29 735 361	159 265	30 485 969	156 674	30 117 160	140 491
Daně a poplatky	250	-	100	-	-	-	-	-
Jiné provozní náklady	57 753	-	20 097	-	12 736	-	212	-
Odpisy, rezervy	939 329	38 272	966 604	36 715	918 364	35 240	1 479 655	29 367
Finanční náklady	-	-	20 050	-	22 400	-	-	-
Náklady celkem	36 040 288	548 766	36 034 676	545 785	36 992 959	492 625	36 817 344	417 736

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

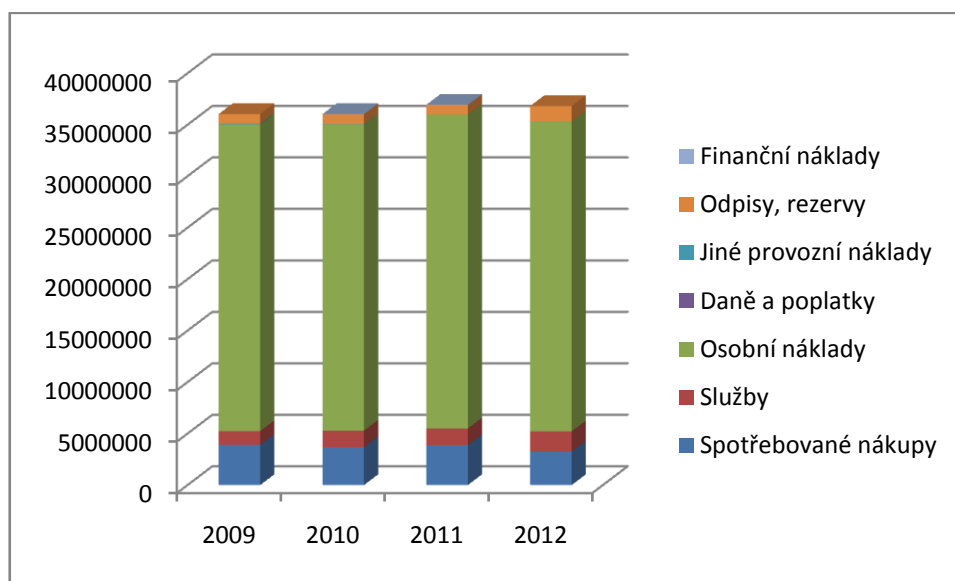
Organizace v rámci činnosti poskytuje vzdělávání, které je zabezpečeno pedagogickými pracovníky, kteří tvoří největší část personálních zdrojů organizace. Podpůrné procesy jsou zabezpečeny pracovníky nepedagogickými. Největší podíl na nákladech tedy zauímají osobní náklady, které v sobě zahrnují platy i náklady na sociální a zdravotní pojištění. Meziročně se tyto hodnoty nijak výrazně neliší.

Necelou desetinu na celkových nákladech za hlavní činnost pak tvoří spotřebované nákupy, kam se řadí jak spotřebovaný materiál, tak spotřebované energie. Jejich nejnižší hodnota v roce 2012 je zapříčiněna sníženými nákupy ochranných pomůcek, drobného hmotného majetku a ostatního materiálu.

Naopak náklady vynaložené na nákup služeb vzrostly od roku 2009 o 48,5 %. Na tak velkém nárůstu se ve značné míře podílely náklady na opravy a udržování. V roce 2012 byly provedeny nákladné úpravy zpevněných ploch, vyměněna okna a upraveny toalety pro vozíčkáře. V rámci této skupiny nákladů byly zaznamenány i klesající tendence u služeb pošt, telekomunikací a radiokomunikací či nájemného.

U položky jiné provozních náklady se jedná o pohyb na účtech Ostatní náklady z činnosti (2009), Pokuty a penále (2010), Manka a škody (2011 a 2012).

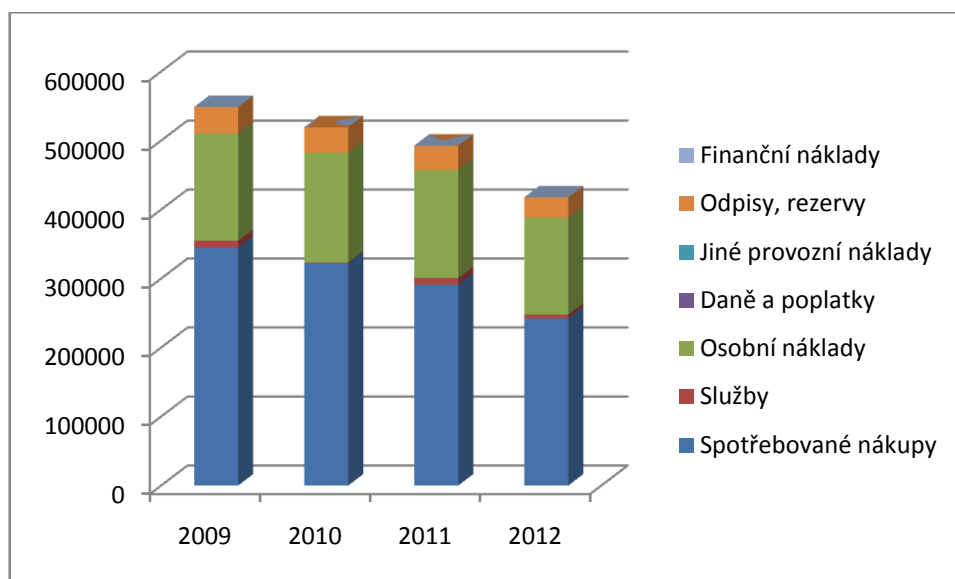
Obrázek 10: Poměr jednotlivých druhů nákladů za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Obrázek výše přehledně zobrazuje proporcionální rozložení jednotlivých skupin nákladů na celkových vynaložených v rámci zabezpečení hlavní činnosti. Osobní náklady tvoří suverénně největší podíl. Naopak položky jako finanční náklady, daně či jiné provozní náklady tvoří nevýraznou část.

Obrázek 11: Poměr jednotlivých druhů nákladů za hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Nejvýraznějším poklesem u činnosti vedlejší se projeví náklady na spotřebované nákupy. Zatímco náklady na spotřebované energie se kolísavě pohybovaly v rozmezí 37 až 46 tisíc, spotřeba materiálu trvale klesala, a to dokonce o necelých 33 % oproti původní hodnotě počátečního roku sledovaného období.

Další klesající položkou byly odpisy, které od roku 2009 spadly o téměř 24 %. Osobní náklady jsou u hospodářské činnosti tvořeny poměrovou sazbou z pracovního úvazku pracovníků, kteří se podílí jak na činnosti hlavní, tak doplňkové, a tedy nemají výrazně proměnlivé tendence. Náklady na služby kolísaly, avšak netvoří tak významnou položku v poměru k celkovým nákladům.

5 Způsoby výpočtu VH

Výsledek hospodaření se získá odečtením celkových nákladů od celkových výnosů v daném účetním období. Jsou-li výnosy větší než náklady, pak vzniká zisk, který navyšuje hodnotu vlastního kapitálu. V opačném případě, kdy náklady převyšují výnosy, se jedná o ztrátu snižující hodnotu vlastního kapitálu. (Kovanicová, 2007)

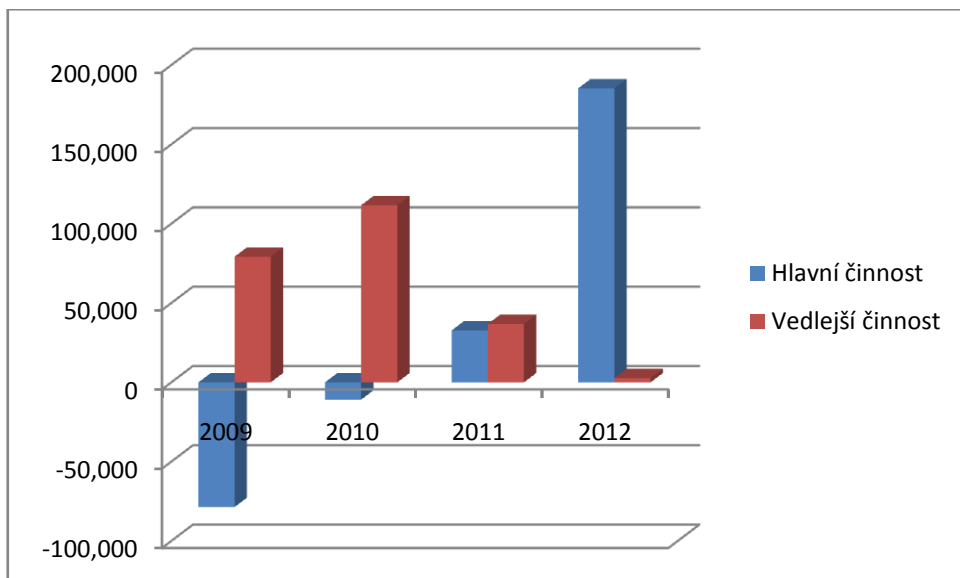
Tabulka 24: Přehled výsledku hospodaření za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009		2010		2011		2012	
	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
Celkové výnosy	35 961 673	627 980	36 023 788	657 453	36 768 603	529 410	37 002 947	420 451
Celkové náklady	36 040 288	548 766	36 034 676	545 785	36 735 889	492 625	36 817 344	417 736
Výsledek hospodaření	-78 615	79 214	-10 889	111 668	32 714	36 785	185 355	2 715

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Roky 2009 a 2010 byly pro organizaci z pohledu hlavní činnosti ztrátové. Tento nepříznivý hospodářský výsledek byl kryt ze zisku za vedlejší činnost. Z obrázku níže jsou patrné dvě rozdílné tendence ve vývoji hospodářského výsledku. Zatímco stav hospodského výsledku za hlavní činnost se postupně transformoval ze ztráty do zisku a má tendenci růst. Oproti tomu zisk z hospodářské činnosti rapidně klesá. Ačkoliv klesají celkové náklady na tuto činnost, tak výnosy klesají ještě rychleji.

Obrázek 12: Grafický přehled výsledku hospodaření za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

5.1 Rozdělení výsledku hospodaření

Výsledek hospodaření po zdanění se rozděluje v pořadí, v jakém jsou jednotlivé položky uvedeny v tabulce níže. Prvně je nutné pokrýt ztrátu z předchozích let a pak teprve se rozděluje v poměrné části mezi fond odměn a rezervního fondu.

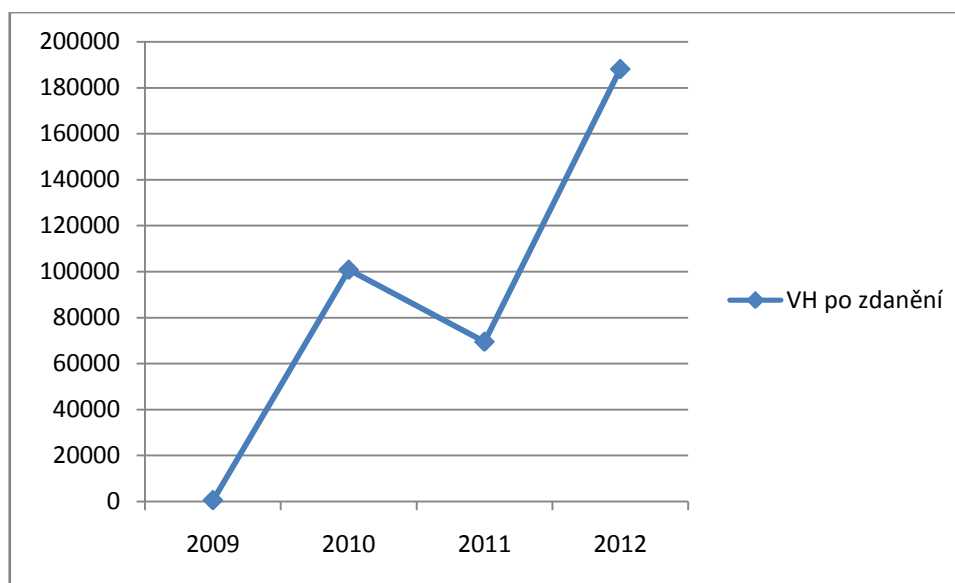
Tabulka 25: Rozdělení výsledku hospodaření v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
VH před zdaněním	599	100 780	69 499	188 070
Daňová povinnost	-	-	-	-
VH po zdanění	599	100 780	69 499	188 070
Úhrada ztráty za předchozí léta	-	-	-	-
Příděl do fondu odměn	120	20 624	13 900	37 614
Příděl do rezervního fondu	479	80 156	55 599	150 456
Příděly celkem	599	100 780	69 499	188 070

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Rozdělení zisku z daného roku ve formě přidělů do fondů se projeví v účetnictví následující rok a rozhoduje o něm Jihomoravský kraj. Po celé sledované období platilo následující pravidlo rozdělení: 20 % z hospodářského výsledku po zdanění bylo určeno na přiděl do fondu odměn a zbylých 80 % do rezervního fondu.

Obrázek 13: Grafické znázornění vývoje celkového zisku v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Přestože byl v roce 2010 vykázán zisk, tak hlavní činnost byla ve ztrátě - 10 889 Kč. Rok 2009 byl také se záporným výsledkem hospodaření pro hlavní činnost, dokonce červená čísla dosáhla -78 615 Kč. Navíc v témže roce byl nízký zisk z činnosti hospodářské, a tak celkový hospodářský výsledek nepřekročil ani hodnotu tisíce korun. I když organizace zaznamenala v minulém období ztrátu z hlavní činnosti, zisk z hospodářské činnosti vždy stačil na její úhradu, a tak nebylo nutné převádět ztrátu do dalšího roku.

6 Zhodnocení výsledků analýzy

6.1 Výnosy a náklady hlavní činnosti

Činnost hlavní plní poslání samotné organizace, tedy poskytuje vzdělání na úrovni mateřské, základní a praktické (střední) školy. Tato poskytovaná služba je bezplatná a tedy výdaje s ní spojené musí být dotovány státem a příspěvky od zřizovatele, které tvoří hlavní příjem organizace.

6.1.1 Míra krytí nákladů hlavní činnosti dotacemi

Dotace poskytované státem a zřizovatelem jsou určeny ke krytí nákladů plynoucích z činnosti hlavní. Avšak jejich výše nikdy není schopna pokrýt plný rozsah celkových nákladů. Jen velmi malá část z nich (méně než 1 %) je krytá pomocí získaných finančních darů. Významným zdrojem krytí jsou tedy tržby z poskytování služeb u hlavní činnosti, které mají za úkol minimálně dorovnat hladinu celkových nákladů.

Tabulka 26: Míra krytí nákladů hlavní činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč, v %)

	2009	2010	2011	2012
Náklady hlavní činnosti	36 040 288	36 034 676	36 735 889	36 555 786
Dotace celkem	34 574 140	34 241 830	34 716 500	35 175 740
Míra krytí	95,9 %	95,0 %	94,5 %	96,2 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Z tabulky je patrné, že míra krytí celkových nákladů je vždy okolo 95 % tvořena celkovými dotacemi a výkyvy od této hodnoty jsou minimální. Organizace je při sestavování rozpočtu vždy značně omezena disponibilními zdroji, tedy zejména poskytovanými dotacemi, které se pohybují každoročně na stejné úrovni, výjimečně navýšeny o extra účelové dotace. Při sestavování nákladů dalšího účetního období se musí vycházet z těchto informací a z důvodu opatrnosti je udržován konstantní poměr nákladů a dotací.

6.1.2 Míra krytí nákladů hlavní činnosti tržbami za vlastní služby

Organizace za některé své poskytované služby v rámci hlavní činnosti vybírá poplatky, aby pokryla část svých nákladů. Zpoplatněnými službami je ubytování žáků na internátě, stravné žáků, učitelů a důchodců a školné za mateřskou školu, školní klub a školní družinu.

Tabulka 27: Míra krytí nákladů hlavní činnosti tržbami za vlastní služby v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Náklady hlavní činnosti	36 040 288	36 034 676	36 735 889	36 555 786
Tržby za vlastní služby z hlavní činnosti celkem	1 087 910	1 125 110	1 176 750	1 311 570
Míra krytí	3,0 %	3,1 %	3,2 %	3,6 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Tržby za tyto služby jsou schopny pokrýt pouhých 3 – 4 % celkových nákladů vynaložených na hlavní činnost. Z tabulky je patrné, že mají lehce rostoucí tendenci, přesto je tento nárůst nevýznamný.

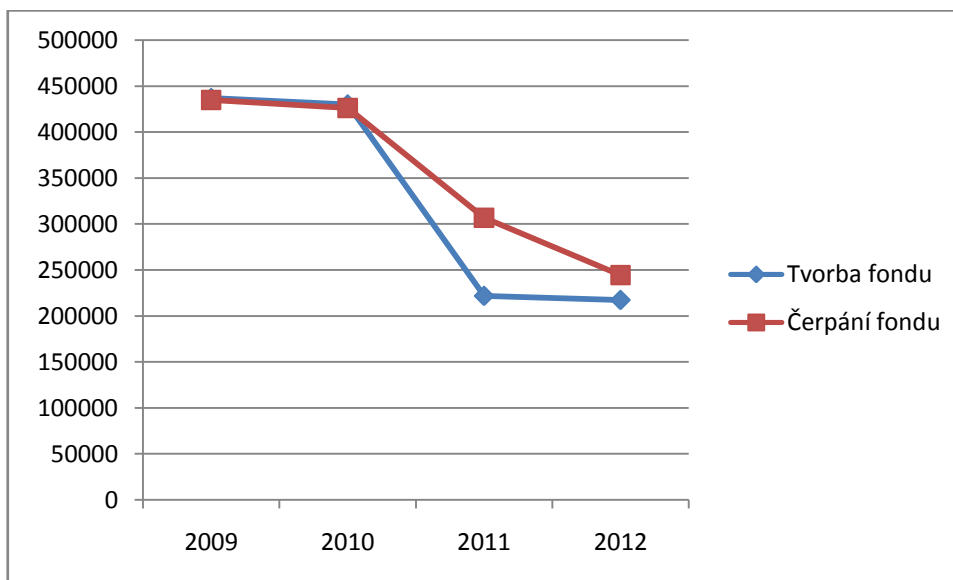
6.1.3 Čerpání fondů

Organizace má rovněž k dispozici finanční zdroje, které jsou na účtech jednotlivých fondů, avšak jejich čerpání podléhá řadě podmínek a bývá účelově vázané. Jejich účely, způsoby tvorby a čerpání a hodnoty v organizaci jsou uvedeny v kapitole č. 3.

Fond FKSP

Níže uvedený obrázek zobrazuje klesající trend a zároveň prudký pokles mezi roky 2010 a 2011, který byl způsobem snížením přidělu ze 2 % na 1 % nákladů na mzdy a náhradu mezd. Částka přidělená do fondu FKSP je v tom samém roce čerpána v přibližně stejné výši na příspěvky pro zaměstnance na stravování, kulturu či rekreaci.

Obrázek 14: Vývoj tvorby a čerpání fondu FKSP v letech 2009 - 2012 (v Kč)

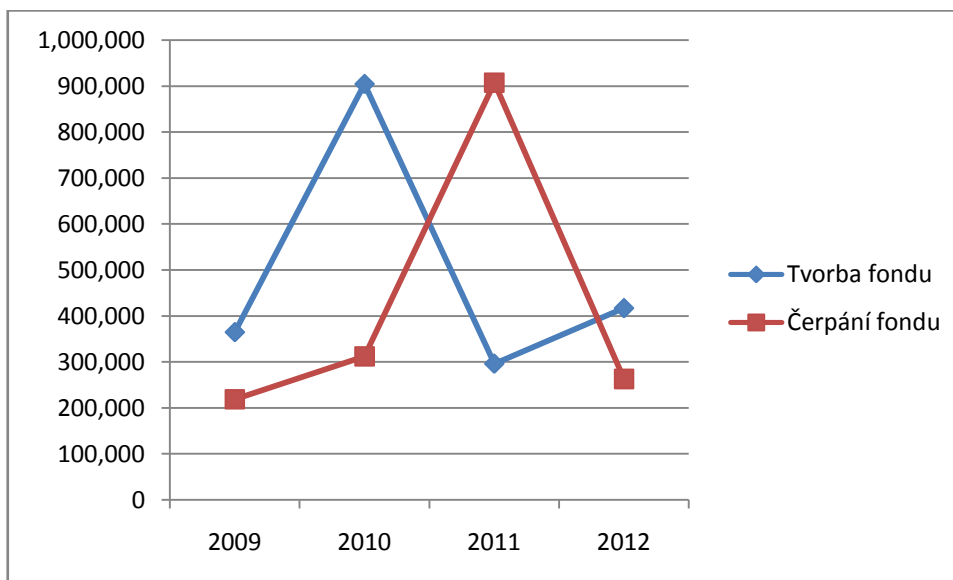

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Rezervní fond

Rezervní fond je tvořen podílem z kladného výsledku hospodaření v poměrné výši, dále přijatými peněžními dary a nespotřebovanými dotacemi z rozpočtu EU, které způsobují výrazné skoky v přímce tvorby fondu. Ze stejného důvodu je výrazné navýšení čerpání fondu v roce 2011. Pokud tedy v jednom roce nejsou využity celé dotace poskytnuté EU a nejsou vázané pro využití pouze k jednomu účetnímu období, pak se přechodně zaúčtují do rezervního fondu, a v roce jejich využití se promítnou jako výnos, proto křivka čerpání fondu opisuje křivku tvorby fondu opožděně o jedno účetní období. V tomto případě se příjem a výdej rozchází v čase a rezervní fond zde funguje jako prostředek pro překlenutí časového nesouladu.

Obrázek 15: Vývoj tvorby a čerpání rezervního fondu v letech 2009 - 2012 (v Kč)

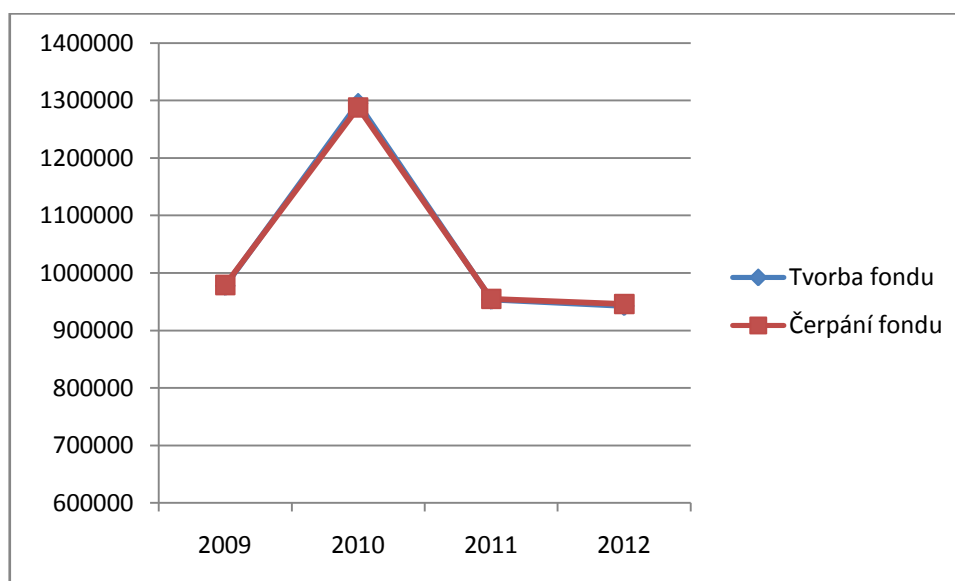

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Investiční fond

Křivka tvorby investičního fondu téměř dokonale opisuje křivku znázorňující jeho čerpání. Tento fond je tvořen převážně odpisy dlouhodobého majetku hmotného i nehmotného a případně dodatečnou investiční dotací poskytnutou zřizovatelem. Zdroje z tohoto fondu pak slouží ke krytí investičních výdajů. Každoročně však tyto výdaje nedosahují výše příspěvku do fondu, a tak je ke konci účetního období zřizovatelem určena částka, která se odvede do jeho rozpočtu a která přibližně dorovná hodnoty z tvorby fondu daného roku. Prostředky odvedené Jihomoravskému kraji pak bývají v následujícím období přerozdělovány dle potřeb do rozpočtů jeho příspěvkových organizací.

Obrázek 16: Vývoj tvorby a čerpání investičního fondu v letech 2009 - 2012 (v Kč)

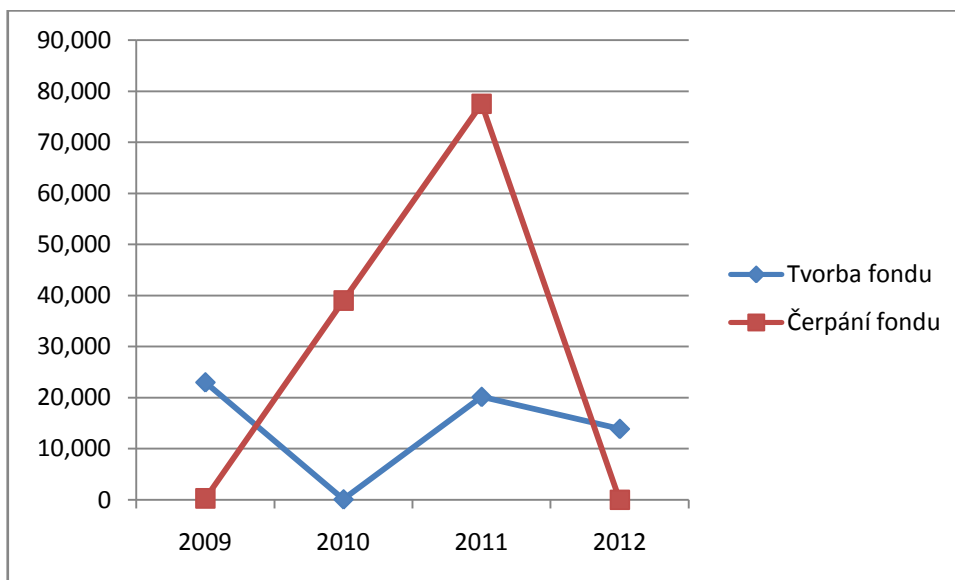

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Fond odměn

Nejodlišnější tendence mezi tvorbou a čerpáním mají křivky fondu odměn, který je tvořen čistě procentním podílem ze zlepšeného výsledku hospodaření, a proto jeho výše odráží charakter křivky celkového zisku organizace. Oproti tomu fond je čerpán pouze v případě překročení prostředků na platy a je čerpán pouze v případě potřeby za tímto účelem. Nejvýrazněji se nutnost na doplnění rozpočtovaných zdrojů na platy projevila v roce 2011.

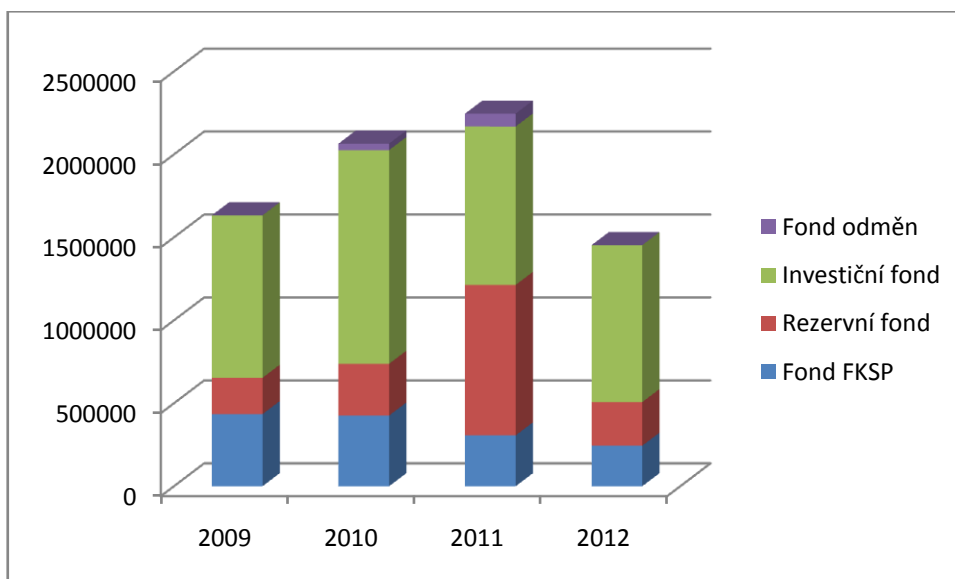
Obrázek 17: Vývoj tvorby a čerpání fondu odměn v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj vlastní zpracování, 2013

Příspěvky do jednotlivých fondů závisí na odlišných faktorech, některé jsou tvořeny v návaznosti na výši zisku z předchozího období, jiné z podílu mezd či se odvíjí od výše vytvořených odpisů dlouhodobého majetku. To vše ovlivní celkovou výši příspěvků do všech fondů pro daný rok.

Obrázek 18: Poměr čerpání jednotlivých fondů v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Nejvýrazněji se ve sledovaném období projevilo čerpání rezervního fondu v roce 2011, čímž došlo k nárůstu výnosu čerpání z fondů. Nejméně se pak podílí fond FKSP, který tvoří velmi nepatrnou část na čerpání všech fondů.

6.2 Výnosy a náklady hospodářské činnosti

Krytí nákladů v hospodářské činnosti je už na první pohled jednodušší. Organizace si na tyto vedlejší činnosti musí vydělat sama a nesmí je financovat ze zdrojů určených pro krytí nákladů z činnosti hlavní. Naopak vedlejší činnost má za úkol získat případné dodatečné prostředky pro financování činnosti hlavní, se kterou je v souladu a neporušuje pravidla stanovená zřizovatelem.

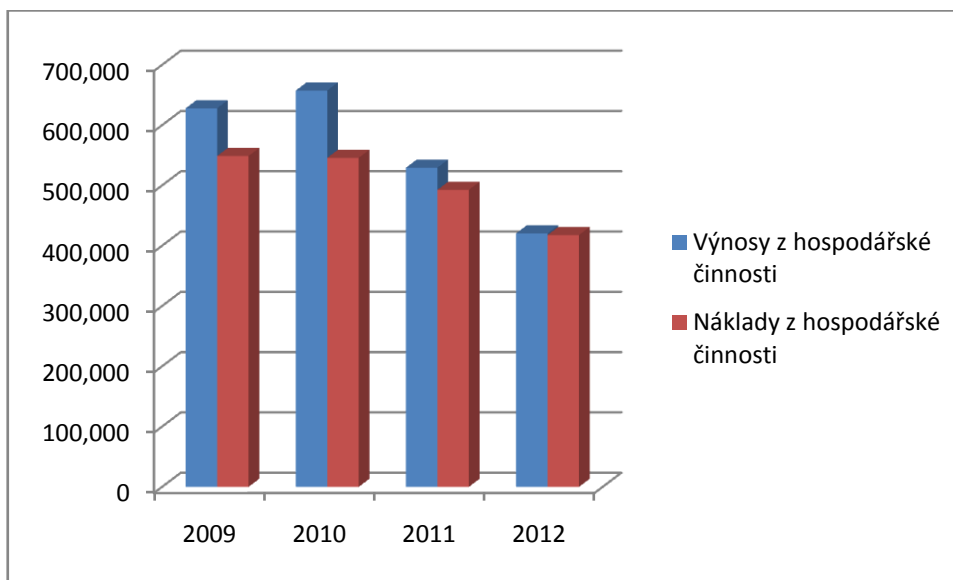
Tabulka 28: Míra krytí nákladů výnosy u hospodářské činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012
Náklady hospodářské činnosti	548 766	545 785	492 410	417 736
Výnosy z hospodářské činnosti	627 980	657 453	529 410	420 451
Míra krytí	114,4 %	120,5 %	107,5 %	100,6 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

V kapitole č. 3, která pojednává po výnosech organizace, vyplývají důvody poklesu výnosů hospodářské činnosti. Rapidně upadá počet strážníků v jídelně z řad veřejnosti, což se odráží na výši tržeb za tyto služby. Ostatní zdroje příjmů jsou téměř zanedbatelné a nemají takový vliv na konečnou výši výnosů.

Obrázek 19: Porovnání výše výnosů a nákladů v letech 2009 - 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Ačkoliv i náklady, které jsou rozebrány v kapitole č. 4, mají klesající tendenci, nesnižují se přímo úměrně změnám ve výnosech. Pokud by hospodářská činnost nadále pokračovala v tomto trendu, stala by se ztrátovou.

6.3 Pohled do budoucnosti

Neziskové organizace mají značně ztížené možnosti při sestavování finančních plánů do budoucnosti, neboť jsou velmi závislé na příjmech plynoucích z dotací a darů a méně pak na příjmech z prodeje vlastního zboží a služeb. Navíc jsou značně ovlivněny externími faktory, jako například politikou, nařízeními úřadů či chováním a myšlením dárců. Díky tomu všemu selhávají veškeré statistiky spojené s neziskovými organizacemi a získaná data jsou k predikci budoucí situace těžko použitelná. (Šedivý, 2011)

Český statistický úřad do roku 2005 vedl údaje o speciálním školství samostatně, bohužel od roku 2006 jsou školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zahrnuty do statistik běžného školství.

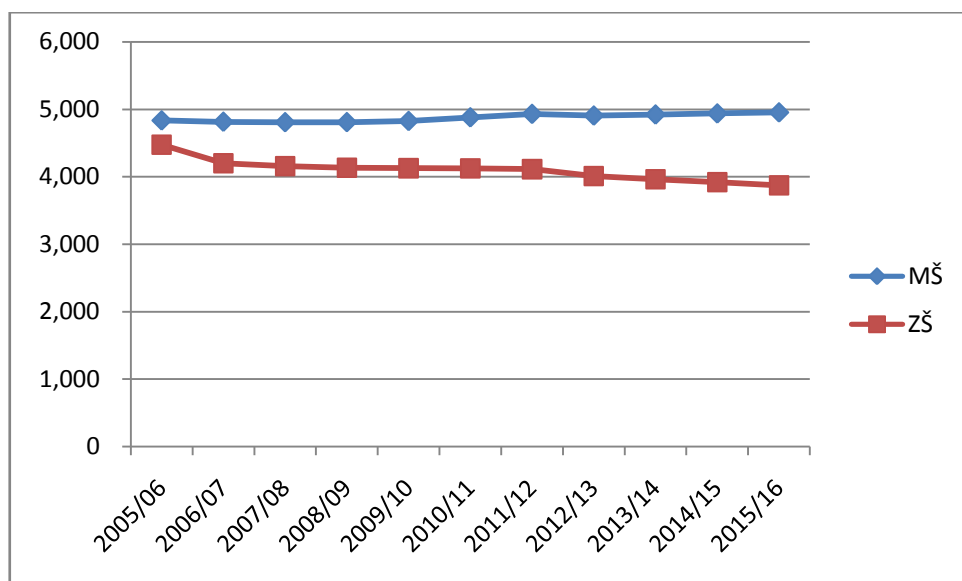
Tabulka 29: Vývoj počtu škol a žáků ZŠ a MŠ od roku 2005

	Základní školy			Mateřské školy		
	Školy	Žáci 1. stupeň	Žáci 2. stupeň	Žáci celkem	Školy	Děti
2005/2006	4 474	473 269	443 306	916 575	4 834	282 183
2006/2007	4 199	462 280	413 693	876 513	4 815	285 419
2007/2008	4 155	458 046	386 817	844 863	4 808	291 194
2008/2009	4 133	458 198	357 817	816 015	4 809	301 620
2009/2010	4 125	460 754	333 705	794 459	4 826	314 008
2010/2011	4 123	465 380	324 106	789 486	4 880	328 612
2011/2012	4 111	474 327	320 315	794 642	4 931	342 521

Zdroj: vlastní zpracování na základě Statistické ročenky ČSÚ 2012, 2013

Na základě výše uvedené tabulky byl z dat Českého statistického úřadu od roku 2005, kdy byly do běžných základních a mateřských škol započteny i speciální základní a mateřské školy, predikován vývoj v následujících letech do školního roku 2015/2016 pomocí regresní funkce. Tuto metodu je třeba brát s nadhledem, neboť nezahrnuje demografický vývoj počtu dětí v jednotlivých věkových kategoriích. Pro období tří let je však postačující.

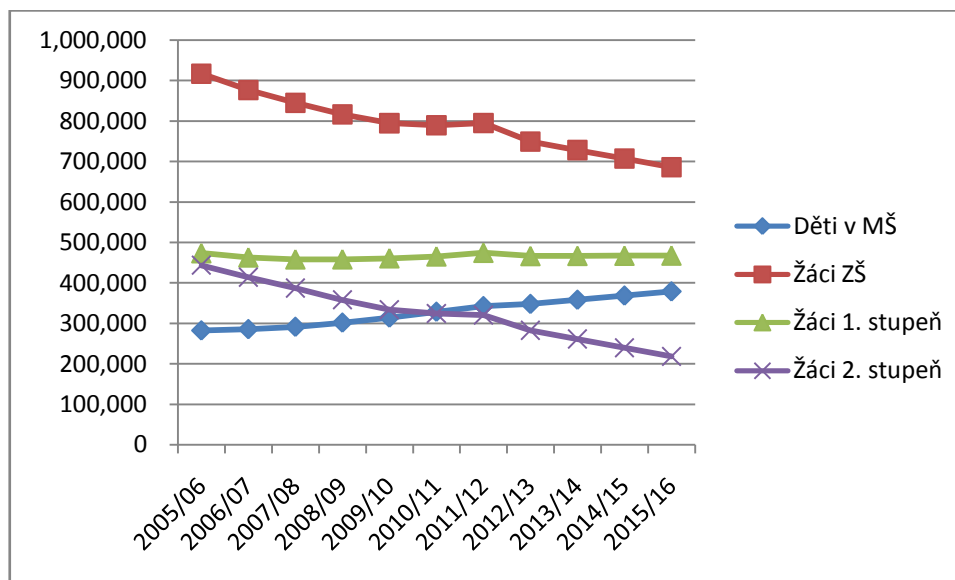
Obrázek 20: Grafické znázornění vývoje počtu základních a mateřských škol v ČR (v počtu škol)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Obrázek **vývoje počtu základních a mateřských škol** naznačuje dvě opačné tendence, zatím co linie základních škol je klesající, trend mateřských škole je mírně rostoucí. V současné době je aktuální problém s nedostatkem míst v mateřských školách, neboť nastalo období, kdy děti z období tzv. baby boomu dorostla do předškolního věku a tedy období návštěv mateřské školy. Naopak počty základních škol klesají. Dochází k zavírání či slučování některých zařízení na základě klesajícího počtu žáků, jak je patrné z následujícího obrázku. Ubývá zejména žáků druhého stupně. To odpovídá určitým vlnám demografického vývoje porodnosti.

Obrázek 21: Grafické znázornění vývoje počtu žáků (v osobách)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Za předpokladu, že vývoj speciálních škol mateřských a základních bude mít obdobný trend jako vývoj výše uvedený, pak lze očekávat ještě větší zájem o speciální mateřské školy, což může znamenat např. nárůst příjmů ze školného v MŠ. Na druhou stranu rapidně klesající počet žáků základních škol by s sebou nesl snížení příjmů za ubytování na internátě, za poskytnutou celodenní stravu či obědy pro žáky školy a snížení počtu zaměstnanců, protože by docházelo k rušení tříd i případnému slučování pracovišť.

Další otázkou je, nakolik ovlivní budoucí vývoj speciálních škol vzrůstající se trend **začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol běžných** mezi běžné žáky. Na jednu stranu se ozývají hlasy, které považují zařazování žáků do speciálních škol za diskriminační a prosazují právo na rovné vzdělávání v klasických školách pro všechny. Dle názoru autorky speciální škola není nijak diskriminační. Služby poskytované v takových institucích jsou nejen finančně náročnější a žáci zde dostávají mnohem větší péči než je jim umožněna v běžných školách. Dále zde bývá výuka přizpůsobena více konkrétním možnostem a schopnostem dle individuálních potřeb a osobností dětí. Přeci jen je nutno si přiznat, že pro děti se speciální potřebou zakotvenou jak v sociální tak zdravotní podstatě, jsou speciální školy přínosnější, na rozdíl od běžných škol, kde se takový žák stává „jakousi výstředností“, potenciální obětí šikany a i brzdícím článkem pro spolužáky.

Odhadovat **budoucí vývoj příjmů a výdajů** neziskové organizace je značně složitý. Pro predikci založenou na regresní a korelační analýze je zapotřebí minimálně pět předchozích období a navíc nezohledňuje jednotlivé hybné faktory.

Z výnosové a nákladové analýzy jsou patrné trendy, které ovládly poslední čtyři roky hospodářskou a hlavní činnost a podílí se na konečných hodnotách zisků pro jednotlivé činnosti i za organizaci jako celek. U činnosti hlavní došlo od roku 2009 k navýšení výnosů o 2,9 % a růstu nákladů o 2,16 %, tedy výnosy rostou rychleji než náklady, což se projevovalo meziročním nárůstem výsledku hospodaření za hlavní činnost. Tento trend je velmi příznivý, zejména pokud by v něm organizace nadále pokračovala. Avšak na druhou stranu se zde objevuje znepokojující tendence klesajícího zisku za činnost vedlejší, která je způsobena rychlejším poklesem výnosů než každoročním snižováním nákladů. Konkrétně od roku 2009 poklesly výnosy o 33,05 % (alarmující hodnota), zatím co náklady pouze o 23,88 %. Jak bylo patrné z předchozích analýz, už rok 2012 zaznamenal znepokojující poměr výnosů a nákladů, kdy zisk za hospodářskou činnost tvořil pouhé 2 715 Kč. Jedná se o signální hranici, kdy by organizace měla začít důsledně zmapovat veškeré faktory zapříčiňující tento stav. Pokud by tento trend pokračoval i v roce 2013, je zcela zřejmé, že by hlavní činnost byla ztrátová a tím by došlo k porušení základnímu ustanovení zřizovatele, a to podmínky neztrátovosti doplňkové činnosti. Ačkoliv by tedy předpověď pomocí lineární regrese předpovídala další propad do ztráty, byla by tato skutečnost nereálná, protože nelze dotovat ztrátu vedlejší činnosti ze zisku hlavní a proto tato činnost by musela být ukončena.

7 Návrh na zlepšení financování a hospodaření na základě výsledků analýzy

Sdružení speciálních škol ve Znojmě je velmi silně závislé na dotacích ze státního rozpočtu a z rozpočtu Jihomoravského kraje. Ostatní zdroje jsou zastoupeny nepatrným procentním podílem. Pro lepší stabilitu by bylo vhodné zvážit, zda nevěnovat pozornost trendu **fundraisingu** a nezačlenit ho do strategie organizace. Schopný fundraiser by byl schopen získat další zdroje pro chod organizace a zefektivnit stávající portfolio zdrojů.

Jak uvádí autoři Šedivý a Medlíková, fundraiser nemusí být přímo speciální pozice ve struktuře organizace, ale úkoly spojené s ním by měly být minimálně zahrnuty v náplni práce některého/některých z pracovníků. Fundraisingem se mohou zabývat jak specialisté na plný, částečný úvazek či externě najatí, ředitel organizace, členové statutárních orgánů, dobrovolníci, speciální agentury či pracovníci organizace jako tým. (Šedivý, 2011)

Z nákladového hlediska by tedy bylo vhodné analyzovat možné příjmy plynoucí z této specializované činnosti a náklady s ní spojené. Avšak již lze dopředu tvrdit, že by takové rozhodnutí samo o sobě nebylo ztrátové. Otázkou by spíše bylo, kdo by tuto činnost vykonával, zda ji delegovat na některého z již stávajících pracovníků, vytvořit novou pracovní pozici nebo ji outsourcovat.

Takto rozsáhlé a komplexní sdružení speciálních škol je jediné svého druhu na jižní Moravě. Organizace by takového postavení měla využívat. Dle autorky by stálo za zvážení, zda nerozšířit okruh služeb i o speciální poradenství pomocí diagnostických nástrojů a zároveň tak využít nového dotačního programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, který je v roce 2013 novinkou. Organizace by si tak mohla sama efektivně mapovat kognitivní schopnosti žáků a těchto informací využít při zpracovávání výukových programů a učebních plánů. Tato služby by nemusela nutně sloužit jen k vlastním potřebám, ale mohla by být využívána i jinými školami a organizacemi z blízkého okolí.

Stát, zřizovatel a Evropská unie nejsou zdaleka jedinými poskytovateli finančních prostředků pro chod organizace. V současné době velké obchodní společnosti nabízí různé **grantové programy a soutěže**. Jedním z pravidelných iniciátorů takových akcí je například bankovní společnost ČSOB, která každoročně vyhláší grantová řízení

Nadačního programu vzdělávání, která jsou zaměřena na filantropické projekty v oboru zvyšování finanční gramotnosti u dospělých i dětí. V roce 2012 vyčlenila na tento projekt celkem 1 milion Kč, maximální částka na jeden projekt byla stanovena na 350 tisíc Kč a doba realizace na jeden rok. V tom roce byla pozornost věnována především interaktivní formě, prevenci před možným zadlužením a znalostem o vedení osobního a rodinného rozpočtu. (ČSOB, 2012)

Do programu se mohou zařadit i příspěvkové organizace a tedy i tato organizace. Využití této možnosti a přihlášení se do tohoto projektu v následujícím období (2014) by bylo vhodné zejména u praktické školy, kde se žáci v dvouletém a od školního roku 2012/13 nově i jednoletém oboru učí vědomostem, dovednostem a návykům pro život. Část výuky je zaměřena na finanční gramotnost. Lepším propracováním programu by tak škola mohla uspět v grantovém řízení. Případně by organizace mohla rozšířit se kurzy pro veřejnost i o tuto problematiku, čímž by se opět více dostala do podvědomí širokého okolí.

Není výjimkou, že prostředky přidělené jednotlivým pracovištím neodpovídají jejich potřebám. V těchto případech pak pověřený pracovník činí doslova lov na **sponzory**, který nebývá vůbec snadný a různé oslovené společnosti nejsou příliš vstřícné a ochotné věnovat pár tisíc na vybavení žádajícího pracoviště. Přitom **hodnotu daru** lze odečíst ze základu daně dle pravidel daňového zákona. Protože organizace je velmi rozsáhlá a každé pracoviště má jiné požadavky, které se rozcházejí s přidělenými financemi na hospodaření v různých bodech a každé pracoviště je zároveň odkázáno samo na sebe v rámci dodržování rozpočtu a shánění dodatečných zdrojů, nebylo by od věci, kdyby vedoucí pracovníci jednotlivých pracovišť byli proškoleni v oblasti fundraisingu a marketingu.

Hospodářská činnost má zajišťovat dodatečné zdroje pro krytí potřeb činnosti hlavní, avšak jak byl naznačen trend v předchozí kapitole č. 6, organizace v roce 2012 balancovala **na hraně zisku z hospodářské činnosti**. Aby nedošlo k propadu hospodářského výsledku do červených čísel, bylo by vhodné celou situaci analyzovat a zjistit příčiny tak velkého poklesu strážníků z řad veřejnosti a propracovat cíle a strategii hospodářské činnosti, zejména tedy možnosti, které nabízí současná jídelna a kam by se mohla posunout.

8 Závěr

Problematiky neziskových organizací se dotýká hodně zákonů, žádný však blíže nespecifikuje samotný pojem nezisková organizace a dostatečně nespecifikuje jejich charakteristiky. O upřesnění a vymezení neziskových organizací pojednává první kapitola založená na studiu zákonů a odborné literatury. V první části práce je pozornost rovněž zaměřena na dostupné zdroje financování ze strany státu a zřizovatele vybrané neziskové organizace s důrazem na oblast školství, zejména pak speciálních škol.

Mateřská škola, Základní škola Praktická škola, Znojmo, Horní česká 15 je rozsáhlou příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem. Skládá se celkem ze 14 odloučených pracovišť a kromě činnosti hlavní, kterou je poskytování speciálního vzdělávání, poskytování stravy žákům a zaměstnancům a internátní ubytování, provozuje i činnost vedlejší, kterou zajišťuje zejména školní jídelna.

Organizace speciálních škol je silně závislá na dotacích poskytovaných ze státního rozpočtu určených k pokrytí přímých výdajů na vzdělávání a na dotacích na provozní náklady poskytovaných zřizovatelem. Tyto dotace však nejsou schopny plně pokrýt všechny výdaje neziskové činnosti, a tak slouží k částečnému krytí i tržby za poskytované stravné a ubytování žákům a zaměstnancům. V souladu s posláním organizace i pravidly zřizovatele sdružení škol provozuje činnost vedlejší, která využívá kapacit školní kuchyně a jídelny k poskytování obědů i pro externí strávníky.

Příjmy a výdaje, resp. náklady a výnosy z účetního hlediska byly sledovány od roku 2009 až 2012. Na základě jejich podrobné analýzy byly zjištěny jejich dopady na výsledný výsledek hospodaření jak pro hlavní a vedlejší činnost, tak za organizaci jako celek. V hlavní činnosti byl každoroční nárůst výnosů rychlejší než růst nákladů a tak i konečný hospodářský výsledek měl uspokojivou tendenci růstu – dokonce se z červených čísel v letech 2009 a 2010 dostal do zisku. Znepokojující je však výsledek hospodaření u hospodářské činnosti, kde značně klesající výnosy způsobují prudký pokles hospodářského výsledku, který byl v roce 2012 těsně nad hranou zisku a ztráty. Vypozorovaný klesající trend z předchozích let naznačuje, že by se v roce 2013 mohla hospodářská činnost do ztráty, čímž by došlo k porušení základního pravidla daného zřizovatelem při zřizování doplňkové činnosti příspěvkovou organizací.

Na základě těchto informací bylo neziskové organizaci doporučeno důsledné přezkoumání veškerých faktorů, které mají za následek tento alarmující pokles výnosů

a tím i hospodářského výsledku, a zjednat nápravná opatření. Pro činnost hlavní pak byly navrženy některé účelové dotace, o které by organizace mohla potenciálně zažádat a také nastíněno možné rozšíření pracovních činností či pracovních pozic o trend poslední let mezi neziskovými organizacemi, a to tzv. fundraising, který se zabývá získáváním a navyšováním zdrojů pro chod organizace.

Při analýze výdajů a příjmů organizace byl kladen důraz na jejich vývoj a faktory, které na ně působí. Zároveň bylo poukazováno na silnou závislost financování ze zdrojů státního a územního rozpočtu. Odhad budoucího vývoje je tedy u neziskových organizací, které jsou právě na takových příspěvcích a tedy i politických a ekonomických vlivech závislé, velmi problematický. Přesto zde byly některé trendy, zejména ve vývoji hospodářského výsledku, nepřehlédnutelné a naznačující potenciální vývoj do budoucna, které vysílají signál, že je třeba jednat.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Finanční plán Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (v tisících Kč).....	21
Tabulka 2: Přehled výše dotací v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	33
Tabulka 3: Struktura dotací v letech 2009 - 2012 (v Kč)	34
Tabulka 4: Struktura přijatých darů v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	35
Tabulka 5: Fond kulturních a sociálních potřeb v letech 2009 - 2012 (v Kč)	37
Tabulka 6: Rezervní fond v letech 2009 - 2012 (v Kč)	38
Tabulka 7: Investiční fond v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	39
Tabulka 8: Fond odměn v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	40
Tabulka 9: Struktura výnosů z hlavní činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	41
Tabulka 10: Výnosy z hospodářské činnosti v letech 2009 – 2012 (v Kč)	43
Tabulka 11: Struktura výnosů z hlavní a hospodářské činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	45
Tabulka 12: Kategorie zaměstnanců, počet a průměrné platy zaměstnanců v kategorii (v počtu osob, v Kč).....	49
Tabulka 13: Rozdělení mzdových nákladů dle činnosti za roky 2009 - 2012 (v Kč).....	49
Tabulka 14: Sociální pojištění a náklady za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)	50
Tabulka 15: Sociální pojištění a náklady za hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	50
Tabulka 16: Spotřeba materiálu za jednotlivé činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)	51
Tabulka 17: Spotřeba materiálu za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	52
Tabulka 18: Spotřeba energie za jednotlivé činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	53
Tabulka 19: Přehled spotřeby energií za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)....	53
Tabulka 20: Spotřeba služeb za jednotlivé činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)	54

Tabulka 21: Ostatní služby spotřebované za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)	55
Tabulka 22: Odpisy za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 -2012 (v Kč)	56
Tabulka 23: Přehled struktury nákladů v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	57
Tabulka 24: Přehled výsledku hospodaření za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	60
Tabulka 25: Rozdělení výsledku hospodaření v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	61
Tabulka 26: Míra krytí nákladů hlavní činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč, v %)	63
Tabulka 27: Míra krytí nákladů hlavní činnosti tržbami za vlastní služby v letech 2009 - 2012 (v Kč)	64
Tabulka 28: Míra krytí nákladů výnosy u hospodářské činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)	69
Tabulka 29: Vývoj počtu škol a žáků ZŠ a MŠ od roku 2005	71

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obecné členění právnických osob dle občanského zákoníku	10
Obrázek 2: Logo Jihomoravského kraje	29
Obrázek 3: Vztahy mezi příjmy a výnosy v jednom účetním období	32
Obrázek 4: Struktura přijatých darů v letech 2009 - 2012 (v Kč)	35
Obrázek 5: Přehled struktury výnosů z hlavní činnosti v letech 2009 – 2012 (v Kč)	42
Obrázek 6: Přehled struktury výnosů z hospodářské činnosti v letech 2009 - 2012 (v Kč)	44
Obrázek 7: Přehled poměrů výnosů z činnosti za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	46
Obrázek 8: Poměry výnosů za hlavní činnost kromě výnosů z transferů za roky 2009 - 2012 (v Kč)	46
Obrázek 9: Vztahy mezi výdaji a náklady v jednom účetním období	48
Obrázek 10: Poměr jednotlivých druhů nákladů za hlavní činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	58
Obrázek 11: Poměr jednotlivých druhů nákladů za hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)	59
Obrázek 12: Grafický přehled výsledku hospodaření za hlavní a hospodářskou činnost v letech 2009 - 2012 (v Kč)	61
Obrázek 13: Grafické znázornění vývoje celkového zisku v letech 2009 - 2012 (v Kč)62	
Obrázek 14: Vývoj tvorby a čerpání fondu FKSP v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	65
Obrázek 15: Vývoj tvorby a čerpání rezervního fondu v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	66
Obrázek 16: Vývoj tvorby a čerpání investičního fondu v letech 2009 - 2012 (v Kč)...	67
Obrázek 17: Vývoj tvorby a čerpání fondu odměn v letech 2009 - 2012 (v Kč)	68
Obrázek 18: Poměr čerpání jednotlivých fondů v letech 2009 - 2012 (v Kč)	68
Obrázek 19: Porovnání výše výnosů a nákladů v letech 2009 - 2012 (v Kč).....	70
Obrázek 20: Grafické znázornění vývoje počtu základních a mateřských škol v ČR (v počtu škol).....	72
Obrázek 21: Grafické znázornění vývoje počtu žáků (v osobách)	73

Seznam literatury

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3637-2.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-675-4.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-052-1.

SCHOLLEOVÁ, Hana. *Investiční controlling*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2952-7.

SKÁLOVÁ, Jana; a kol. *Podvojně účetnictví 2012*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4256-4.

SVOBODOVÁ, Jaroslava; a kol. *Účtová osnova, české účetní standardy – postupy účtování pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu 2009*. Olomouc: ANAG, 2009. ISBN 978-80-7263-504-7.

ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4041-6.

Novela školského zákona č. 472/2011 Sb.

Vyhláška č. 365/2010 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon)

Seznam internetových zdrojů

EU peníze základním školám. [online]. Scio, 2011a [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.penezeskolam.cz/index.aspx?clanek=3180>>

EU peníze středním školám. [online]. Scio, 2011b [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.pomocskolam.cz/>>

Introduction to EU Funding. [online]. European Commission, 2012a [cit. 14. 4. 2013]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/grants/introduction_en.htm>

A beginners' guide: Overview of new financial rules and funding opportunities 2007-2013.. [online]. European Commission, 2012b [cit. 14. 4. 2013]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/funds_rules/pack_rules_funds_en.pdf>

Manuál pro předkladatele projektů: Speciální učebnice, speciální učební texty a materiály pro žáky se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením a specifickými poruchami učení v roce 2013. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2012 [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/socialni-programy/specialni-ucebnice>> <<http://www.msmt.cz/file/25253>>

Metodika ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro dotační program podporu integrace romské komunity v roce 2013. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2012 [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/socialni-programy/integrace-romske-komunity>> <<http://www.msmt.cz/file/24274>>

Vyhlášení: „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním na rok 2013“. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2012 [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/socialni-programy/asistent-pedagoga>> <<http://www.msmt.cz/file/25386>>

Vyhlášení: Kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením v roce 2013. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2012 [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/socialni-programy/kompenzacni-pomucky-1>> <<http://www.msmt.cz/file/24945>>

Vyhlášení: Rozvojový program na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání dětí a žáků se znevýhodněním na rok 2013. [online]. Ministerstvo školství, mládeže

a tělovýchovy, 2012 [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/socialni-programy/podpora-inkluzie>> < <http://www.msmt.cz/file/25794>>

Výsledky: Kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením v roce 2013. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2012 [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/socialni-programy/kompenzacni-pomucky-1>> <<http://www.msmt.cz/file/27407/>>

Co je inkluzivní vzdělávání. [online]. Inkluze.cz, 2012 [cit. 13. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.inkluzie.cz/inkluzivni-vzdelavani/inkluzivni-vzdelavani>>

Financování nestátních neziskových organizací. [online]. Ministerstvo financí ČR, 2012 [cit. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html>

Tematické operační programy. [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012 [cit. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>>

Výroční zpráva Jihomoravského kraje 2011. [online]. Jihomoravský kraj, 2013 [cit. 16. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=10529&TypeID=1>>

Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. [online]. Evropský sociální fond v ČR, 2011 [cit. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <<http://opvk.kr-jihomoravsky.cz/Articles/1212-2-Provadeci+dokument+OP+VK.aspx>>

ČSOB Nadační program vzdělání 2012. [online]. ČSOB, 2013 [cit. 18. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/CSR/CSOB_nadacni_program_vzdelani_2012_vyhlaseni.pdf>

Seznam příloh

Příloha A: Organizační struktura

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty 2009

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty 2010

Příloha D: Výkaz zisku a ztráty 2011

Příloha E: Výkaz zisku a ztráty 2012

Příloha B

Licence: D4J6

XCRGUA61 / A61 (01012009 / 01012009)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(v Kč)

Období: **12 / 2009**

IČO: **67011748**

Název: **Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15**

Název položky	Účet	Položka číslo	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2
Spotřeba materiálu	501	1	2 210 904,63	298 800,13
Spotřeba energie	502	2	1 699 388,90	46 106,16
Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	503	3		
Prodané zboží	504	4		
Opravy a udržování	511	5	226 639,66	441,90
Cestovné	512	6	52 656,24	69,90
Náklady na reprezentaci	513	7	5 299,00	
Ostatní služby	518	8	1 046 078,45	9 365,09
Mzdové náklady	521	9	21 819 443,00	114 151,00
Zákonné sociální pojištění	524	10	7 132 972,00	38 818,00
Ostatní sociální pojištění	525	11	91 513,00	459,00
Zákonné sociální náklady	527	12	434 515,00	2 283,00
Ostatní sociální náklady	528	13	323 547,00	
Daň silniční	531	14		
Daň z nemovitosti	532	15		
Ostatní daně a poplatky	538	16	250,00	
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	17		
Ostatní pokuty a penále	542	18		
Odpis pohledávky	543	19		
Úroky	544	20		
Kursově ztráty	545	21		
Dary	546	22		
Manka a škody	548	23		
Jiné ostatní náklady	549	24	57 752,85	
Odpisy dlouhodobého nehm. a hmotného majetku	551	25	939 328,50	38 271,60
Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	552	26		
Prodané cenné papíry a podíly	553	27		
Prodaný materiál	554	28		
Tvorba zákonných rezerv	556	29		
Tvorba zákonných opravných položek	559	30		
Náklady celkem		31	36 040 288,23	548 765,78
<i>součet položek 1 až 30</i>				

Název položky	Účet	Položka číslo	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2
Tržby za vlastní výroby	601	32		
Tržby z prodeje služeb	602	33	858 544,00	627 980,00
Tržby za prodané zboží	604	34		
Změna stavu zásob nedokončené výroby	611	35		
Změna stavu zásob polotovarů	612	36		
Změna stavu zásob výrobků	613	37		
Změna stavu zvířat	614	38		
Aktivace materiálu a zboží	621	39		
Aktivace vnitroorganizačních služeb	622	40	229 372,00	
Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623	41		
Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624	42		
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	43		
Ostatní pokuty a penále	642	44		
Platby za odepsané pohledávky	643	45		
Úroky	644	46	1 730,25	
Kursově zisky	645	47		
Zúčtování fondů	648	48	297 889,93	
Jiné ostatní výnosy	649	49		
Tržby z prodeje dlouhodobého NM a HM	651	50		
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	652	51		
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	52		
Tržby z prodeje materiálu	654	53		
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	54		
Zúčtování zákonných rezerv	656	55		
Zúčtování zákonných opravných položek	659	56		
Příspěvky a dotace na provoz	691	57	34 574 136,93	
Výnosy celkem		58	35 961 673,11	627 980,00
<i>součet položek 32 až 57</i>				
Výsledek hospodaření před zdaněním		59	78 615,12-	79 214,22
<i>rozdíl položek 58 - 31</i>				
Daň z příjmů	591	60		
Dodatečné odvody daně z příjmů	595	61		
Výsledek hospodaření po zdanění		62	78 615,12-	79 214,22
<i>položka 59 - 60 - 61 (+/-)</i>				

* Konec sestavy *

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

příspěvkové organizace

(v Kč)

Období: 12 / 2010

IČO: 67011748

Název: Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15

Číslo položky	Název položky	Symetrický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. Náklady celkem			36 034 676,21	545 784,71		
I. Náklady z činnosti						
1.	Spotřeba materiálu	501	1 917 864,21	545 784,71		
2.	Spotřeba energie	502	1 768 129,70	279 620,63		
3.	Spotřeba jiných neskládavatelých dodávek	503		42 548,18		
4.	Prodané zboží	504				
5.	Opravy a udržování	511	483 864,10	894,28		
6.	Cestovné	512	32 104,25	113,40		
7.	Náklady na reprezentaci	513	4 470,00			
8.	Ostatní služby	518	1 086 032,10	26 628,32		
9.	Mzdové náklady	521	21 577 536,00	116 751,00		
11.	Záonné sociální pojištění	524	7 276 292,00	39 707,00		
12.	Jiné sociální pojištění	525	87 519,00	493,00		
13.	Záonné sociální náklady	527	427 513,00	2 314,00		
14.	Jiné sociální náklady	528	366 501,10			
15.	Daň silniční	531				
16.	Daň z nemovitostí	532				
17.	Jiné daně a poplatky	538	100,00			
19.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
20.	Jiné pokuty a penále	542	20 097,00			
21.	Dary	543				
22.	Prodaný materiál	544				
23.	Manka a škody	547				
24.	Tvorba fondů	548				
25.	Odписы dlouhodobého majetku	551	920 604,80	36 714,90		
26.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného majetku	552				
27.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého hmotného majetku	553	7 515,00			
23.10.2012 11h46m 6s						

Číslo položky	Název položky	Symetrický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
28.	Prodané pozemky	554				
29.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
30.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
31.	Náklady z odepsaných pohledávek	557				
32.	Ostatní náklady z činnosti	549	38 483,69			
II.	Finanční náklady		20 050,26			
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569	20 050,26			
III.	Náklady na nespochybnitelné nároky na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů ÚSC a SF					
1.	Náklady na nároky na prostředky státního rozpočtu	571				
2.	Náklady na nároky na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků	572				
4.	Náklady na ostatní nároky	574				
B.	Výnosy celkem		36 023 787,62	657 453,00		
I.	Výnosy z činnosti		1 780 419,00	657 453,00		
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	881 885,00	601 453,00		
3.	Výnosy z pronájmu	603		56 000,00		
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	10 000,00			
9.	Změna stavu nedokončené výroby	611				
10.	Změna stavu polotovaru	612				
11.	Změna stavu výrobků	613				
12.	Změna stavu ostatních zásob	614				
13.	Aktivace materiálu a zboží	621				
14.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	622	233 222,00			
15.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623				
16.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624				
17.	Smluvní pokuty a úroky z prodání	641				
18.	Jiné pokuty a penále	642				
19.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
20.	Výnosy z prodeje materiálu	644				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
21.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
22.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646				
23.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
24.	Čerpání fondů	648	655 312,00			
25.	Ostatní výnosy z činnosti	649				
II.	Finanční výnosy		1 543,62			
2.	Úroky	662	1 512,09			
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669	31,53			
IV.	Výnosy z nespochybnitelných nároků na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů ÚSC a SF		34 241 825,00			
1.	Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	671	29 430 825,00			
2.	Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků	672	4 811 000,00			
3.	Výnosy z nároků na prostředky státních fondů	673				
4.	Výnosy z ostatních nároků	674				
VI.	Výsledek hospodaření					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		10 888,59-		111 668,29	
2.	Daň z příjmů	591				
3.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
4.	Výsledek hospodaření po zdanění		10 888,59-		111 668,29	

* Konec sestavy *

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

příspěvkové organizace

(v Kč - minulé období zaokrouhleno na tisíce)

Období: 12 / 2011

IČO: 67011748

Název: Materská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. Náklady celkem			36 992 959,02	492 625,14	36 036 000,00	547 000,00
I. Náklady z činnosti						
1.	Spotřeba materiálu	501	36 970 559,33	492 625,14	36 016 000,00	547 000,00
2.	Spotřeba energie	502	2 236 340,58	253 070,30	1 918 000,00	280 000,00
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	1 638 037,27	37 869,08	1 768 000,00	43 000,00
4.	Prodané zboží	504				
5.	Opravy a udržování	511	432 645,90	5 689,90	484 000,00	1 000,00
6.	Cestovné	512	30 504,00		32 000,00	
7.	Náklady na reprezentaci	513	5 849,00		4 000,00	
8.	Ostatní služby	518	1 157 219,88	4 181,46	1 086 000,00	27 000,00
9.	Mzdové náklady	521	22 255 866,00	115 655,00	21 578 000,00	117 000,00
11.	Zákonné sociální pojištění	524	7 505 577,00	39 315,00	7 276 000,00	40 000,00
12.	Jiné sociální pojištění	525	92 157,00	547,00	88 000,00	
13.	Zákonné sociální náklady	527	220 649,00	1 157,00	428 000,00	2 000,00
14.	Jiné sociální náklady	528	411 720,10		367 000,00	
15.	Daň smlíční	531				
16.	Daň z nemovitosti	532				
17.	Jiné daně a poplatky	538				
19.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
20.	Jiné pokuty a penále	542				
21.	Dary	543			20 000,00	
22.	Prodaný materiál	544				
23.	Manka a škody	547	12 736,00			
24.	Tvorba fondů	548				
25.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	918 363,60	35 240,40	921 000,00	37 000,00
26.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného majetku	552				
27.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého hmotného majetku	553			8 000,00	

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
28.	Prodané pozemky	554				
29.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
30.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
31.	Náklady z odepsaných pohledávek	557				
32.	Ostatní náklady z činnosti	549	52 894,00		38 000,00	
II. Finanční náklady			22 399,69		20 000,00	
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569	22 399,69		20 000,00	
III. Náklady na transfery						
1.	Náklady ústředních rozpočtů na transfery	571				
2.	Náklady územních rozpočtů na transfery	572				
B. Výnosy celkem			37 025 673,22	529 410,00	36 024 000,00	657 000,00
I. Výnosy z činnosti			1 766 016,00	529 410,00	1 780 000,00	657 000,00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602				
3.	Výnosy z pronajmu	603	919 679,00	529 410,00	882 000,00	601 000,00
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				56 000,00
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Změna stavu nedokončené výroby	611			10 000,00	
10.	Změna stavu polotovarů	612				
11.	Změna stavu výrobků	613				
12.	Změna stavu ostatních zásob	614				
13.	Aktivace materiálu a zboží	621				
14.	Aktivace vnitřníorganizačních služeb	622				
15.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623				
16.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624				
17.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
18.	Jiné pokuty a penále	642				
19.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
20.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
21.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
22.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646				
				257 070,00	233 000,00	

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
23.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
24.	Čerpání fondů	648	589 267,00		655 000,00	
25.	Ostatní výnosy z činnosti	649				
II.	Finanční výnosy		1 580,22		2 000,00	
2.	Úroky	662	1 580,22		2 000,00	
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV.	Výnosy z transferů		35 258 077,00		34 242 000,00	
1.	Výnosy ústředních rozpočtů z transferů	671			29 431 000,00	
2.	Výnosy územních rozpočtů z transferů	672	35 258 077,00		4 811 000,00	
VI.	Výsledek hospodaření					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		32 714,20	36 784,86	12 000,00-	110 000,00
2.	Daň z příjmu	591				
3.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
4.	Výsledek hospodaření po zdanění		32 714,20	36 784,86	12 000,00-	110 000,00

* Korec sestavy *

Příloha E

MÚZO Praha, s.r.o. - PC výkaznictví JASU

Datum tisku: 13.02.2013 čas: 07:57

Výkaz zisku a ztráty

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 67011748	Název organizace : MŠ, ZŠ a PrŠ, Znojmo, Horní Česká 15
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Horní Česká 15, Znojmo

sestavený k 31.12.2012
 v Kč, s přesností na dvě desetinná místa
 okamžik sestavení: 13.02.2013 07:57

pol.č.	Název položky	účet	1		2		3		4	
			BĚŽNÉ OBDOBÍ				MINULÉ OBDOBÍ			
			Hlavní činnost		Hosp. činnost		Hlavní činnost		Hosp. činnost	
A.	NÁKLADY CELKEM		36 555 783.24	417 735.85	36 735 889.02	492 625.14				
I.	Náklady z činnosti		36 555 783.24	417 735.85	36 713 489.33	492 625.14				
1.	Spotřeba materiálu	501	1 467 835.95	202 160.59	2 236 340.58	253 070.30				
2.	Spotřeba energie	502	1 776 686.99	40 247.34	1 638 037.27	37 869.08				
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných	503								
4.	Prodané zboží	504								
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506								
6.	Aktivace oběžného majetku	507								
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508								
8.	Opravy a udržování	511	1 004 471.45	2 210.55	432 645.90	5 589.90				
9.	Cestovné	512	20 123.00		30 504.00					
10.	Náklady na reprezentaci	513	3 167.00		5 849.00					
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	- 261 558.00		- 257 070.00					
12.	Ostatní služby	518	948 030.53	3 259.37	1 157 219.88	4 181.46				
13.	Mzdové náklady	521	22 046 076.00	103 720.00	22 255 866.00	115 655.00				
14.	Zákonné sociální pojištění	524	7 329 845.00	35 256.00	7 505 577.00	39 315.00				
15.	Jiné sociální pojištění	525	95 124.00	475.00	92 157.00	547.00				
16.	Zákonné sociální náklady	527	237 697.00	1 040.00	220 649.00	1 157.00				
17.	Jiné sociální náklady	528	408 418.00		411 720.10					
18.	Daň silniční	531								
19.	Daň z nemovitosti	532								
20.	Jiné daně a poplatky	538								
21.	Vratky daní z nadměrných odpočtů	539								
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541								
23.	Jiné pokuty a penále	542								
24.	Dary	543								
25.	Prodaný materiál	544								
26.	Manka a škody	547	212.00		12 736.00					
27.	Tvorba fondů	548								
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	913 497.00	29 367.00	918 363.60	35 240.40				
29.	Zůstatková cena prodaného	552								
30.	Zůstatková cena prodaného	553								
31.	Prodané pozemky	554								
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555								
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556								
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	14 627.00							
35.	Náklady z drobného dlouhodobého	558	551 476.60							
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	53.72		52 894.00					

IČO 67011748

strana 1

Datum tisku: 13.02.2013 čas: 07:57

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční náklady		0.00	0.00	22 399.69	0.00
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569			22 399.69	
III.	Náklady na transfery		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady vybraných ústředních vládních	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních	572				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a	586				
V.	Daň z příjmů		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
B.	VÝNOSY CELKEM		36 741 137.81	420 451.00	36 768 603.22	529 410.00
I.	Výnosy z činnosti		1 564 390.00	420 451.00	1 508 946.00	529 410.00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	1 050 012.00	411 951.00	919 679.00	529 410.00
3.	Výnosy z pronájmu	603		8 500.00		
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
6.	Výnosy z místních poplatků	606				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	514 378.00		589 267.00	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649				

pol.č.	Název položky		1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční výnosy		1 007.81	0.00	1 580.22	0.00
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	1 007.81		1 580.22	
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
III.	Výnosy z daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů		35 175 740.00	0.00	35 258 077.00	0.00
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních	671				
2.	Výnosy vybraných místních vládních	672	35 175 740.00		35 258 077.00	
V.	Výnosy ze sdílených daní		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně	688				
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		185 354.57	2 715.15	32 714.20	36 784.86
2.	Výsledek hospodaření účetního období		185 354.57	2 715.15	32 714.20	36 784.86

Abstrakt

NOVÁKOVÁ, Petra. Analýza příjmů a výdajů neziskové organizace. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 85 stran, 2013

Klíčová slova: nezisková organizace, příspěvková organizace, speciální školství, příjmy, výdaje

Cílem této diplomové práce je vymežit pojem neziskových organizací, který není blíže specifikovaný žádným zákonem. Problematika neziskových organizací je značně rozsáhlá, proto se práce v dalších kapitolách orientuje na příspěvkové organizace a školství, zejména speciální školy, pojednává o jejich hospodaření a financování. U těchto organizací jsou jejich příjmy velmi závislé na poskytnutých dotacích ze státního rozpočtu a rozpočtu zřizovatele, které jsou poskytovány na úhradu přímých výdajů spojených s poskytováním hlavní činnosti. Praktická část představuje vybranou neziskovou organizaci, u které byly analyzovány příjmy a výdaje a jejich vypořádané tendence byly promítnuty do potenciálních příležitostí a rizik v blízké budoucnosti. Zároveň byla navržena možná zlepšení.

Abstract

NOVÁKOVÁ, Petra. Analysis of income and expenditure of non-profit institution. Diploma work. Pilsen: Economics Faculty of the University of West Bohemia in Pilsen, 85 pages, 2013.

Key words: non-profit institution, contributory organisation, special education, income, expenditure

The aim of the diploma work is to define the concept of non-profit institution which is not closely specified by any law. The issue of non-profit institution is quite extensive so in following chapters work focuses on contributory organizations and education, particularly special education and discusses their management and financing. For these organizations their income is highly dependent on subsidies provided from state budget and the budget of the founders which are provided to cover the direct costs associated with the expenditure of the main activities. The practical part introduces selected non-profit organization where is analyzed income and expenditure and where are observed trends reflecting potential opportunities and risks in the close future. Also there are proposed possible improvements.